

Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola
Příbram IV, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

KUCHAŘ

RVP 65- 51- E/01
STRAVOVACÍ a UBYTOVACÍ SLUŽBY

Školní vzdělávací program je platný od 1. 9. 2025

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2. PROFIL ABSOLVENTA	5
2.1. Základní identifikační údaje.....	5
2.2. Popis uplatnění absolventa v praxi.....	5
2.3. Odborné kompetence absolventa	5
2.4. Klíčové kompetence absolventa.....	6
2.5. Cíle v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot.....	9
2.6. Způsob ukončení vzdělání, stupeň a potvrzení dosaženého vzdělání	10
3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	11
3.1. Identifikační údaje.....	11
3.2. Pojetí výuky.....	11
3.3. Metody a formy výuky	11
3.4. Organizace výuky.....	12
3.5. Hodnocení žáků.....	13
3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	13
3.7. Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy.....	15
3.8. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	17
3.9. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	18
3.10. Způsob ukončení vzdělávání	18
4. UČEBNÍ PLÁN.....	21
PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP	21
5. UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTŮ.....	23
5.1 Český jazyk a literatura	24
5.2. Občanská výchova.....	33
5.3. Základy podnikání.....	44
5.4 Matematika.....	49
5.5. Tělesná výchova	54
5.6 Informatika	68
5.7. Hospodářské výpočty	80
5.8. Potraviny a výživa	85
5.9. Stolnění.....	93
5.10. Technologie.....	97
5.11. Zařízení závodů.....	105
5.12. Rodinná výchova	111

5.13 Odborný výcvik.....	115
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ	122
7. MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY	123
7.1. Materiální zajištění výuky	123
7.1.1. Teoretické vyučování (budova školy a tělocvičny).....	123
7.1.2. Praktické vyučování	123
7.2. Personální zajištění výuky.....	124
8. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY	125

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace se sídlem: Pod Šachtami 335, 261 01 Příbram IV IČO: 00 87 34 89
Zřizovatel:	Středočeský kraj, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5 IČ: 70 89 10 95 Kontakt: 257 280 111
Název školního vzdělávacího programu	Kuchař
Kód a název oboru vzdělání podle příslušného RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
Stupeň poskytovaného vzdělání a úroveň vzdělání EQF :	Střední vzdělání s výučním listem kvalifikační úroveň EQF 3
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní studium
Platnost ŠVP:	1. 9. 2025
Ředitelka školy:	Mgr. Pavlína Caisová, MBA
Datum vydání ŠVP a číslo jednací školy, pod kterým byl vydán:	1. 9. 2025 Č. j.:2025/27
Kontakty ke komunikaci se školou:	Telefon: 318 472 146 Mail: caisova@ouupb.cz Web: ouupb.cz
Schvaluje:	Mgr. Pavlína Caisová, MBA

2. PROFIL ABSOLVENTA

2.1. Základní identifikační údaje

**Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
Pod Šachtami 335, 261 01 Příbram IV**

ŠVP: KUCHAR

RVP: 65- 51- E/01, Stravovací a ubytovací služby

Platnost profilu absolventa (od): 1. 9. 2025

2.2. Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent školního vzdělávacího programu Kuchař disponuje kompetencemi příslušnými pro výkon odborných činností v provozovnách veřejného stravování. Uplatní se na trhu práce při výkonu stanoveného okruhu pracovních činností povolání kuchař. Je kvalifikovaný pracovník, schopný vykonávat pomocné, přípravné, obslužné a manipulační práce související s přípravou a výrobou pokrmů ve všech typech provozních jednotek.

Absolvent školního vzdělávacího programu Kuchař získá střední vzdělání s výučním listem. Uplatní se při výkonu povolání nejen jako pomocný pracovník provádějící jednoduché práce při přípravě a výrobě jídel, ale také bude schopen po příslušné praxi vykonávat i náročnější kuchařské práce.

2.3. Odborné kompetence absolventa

Absolvent v oblasti výkonu profese:

(V odborné složce vzdělávání je absolvent připraven k tomu, aby:)

- dodržuje osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností
- provádí úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů, dodržuje sanitační řád
- skladuje suroviny a nápoje v souladu s požadavky na jejich uskladnění a hygienu
- provádí úklid a čištění skladovacích prostor
- pod dozorem používá a udržuje technická a technologická zařízení v gastronomickém provozu
- normuje pokrmy a nápoje
- vysvětlí předběžnou přípravu potravin rostlinného a živočišného původu
- pomáhá při přípravě pokrmů
- připravuje teplé pokrmy a přílohy
- připravuje jednoduché moučníky
- připravuje teplé a studené pokrmy
- připravuje teplé a studené nápoje
- esteticky dohotovuje pokrm při expedici
- čistí, udržuje a zabezpečuje inventář po jeho použití
- dodržuje posloupnost prací a časový harmonogram
- udržuje a zabezpečuje použitý inventář
- jedná slušně a poctivě ve styku s hosty
- (rozlišil) rozlišuje základní druhy surovin a potravin a základní technologie přípravy jídel a nápojů
- pojmenovává a popisuje stroje a zařízení používané při výrobě a podávání pokrmů
- hospodárně využívá materiál a energii při přípravě pokrmů
- zorganizuje své pracoviště a spolupracuje v týmu
- orientuje se v hlavních zásadách jeho ochrany proti negativním vlivům k životnímu

- prostředí
- dodržuje při práci zásady a předpisy ochrany, bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje předpisy požární ochrany
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém úrazu nebo onemocnění a dokáže sám poskytnout základní první pomoc

2.4. Klíčové kompetence absolventa

Klíčové kompetence jsou v Rámcovém vzdělávacím programu rozděleny do následujících oblastí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- personální a sociální kompetence
- občanské kompetence a kulturní povědomí
- kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- matematické kompetence
- digitální kompetence

U každé z této oblasti jsou v RVP specifikovány dílčí klíčové kompetence. Na základě těchto dílčích klíčových kompetencí byly pro potřeby ŠVP určeny dílčí klíčové kompetence v rozvojových oblastech, které budou rozvíjeny pedagogickými pracovníky školy. Dílčí klíčové kompetence zde stanovené vycházejí z podmínek školy a zkušeností pedagogických pracovníků.

Klíčové kompetence jsou uvedeny v obecné rovině, protože chápeme, že rozvoj těchto kompetencí je celoživotní proces, který nekončí odchodem absolventa z naší školy. Níže uvedené klíčové kompetence jsou považovány za ideální cílový stav absolventa naší školy. Z tohoto důvodu se budou klíčové kompetence rozvíjet ve všech předmětech ŠVP. Konkrétní klíčové kompetence, které budou rozvíjeny v průběhu vzdělávání v daném předmětu, jsou uvedeny v jeho učební osnově.

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností se byli schopni absolventi efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- určit a vhodně používat faktory (motivace, opakování, spojení teorie s praxí, dřívější znalosti, atd.) podporující proces učení
- stanovit si svou vlastní efektivní strategii učení (studijní režim)
- vyhledávat informace v různých zdrojích (písemných, elektronických)
- vybírat ze získaných informací důležité
- provádět srozumitelné záznamy z mluvených projevů
- propojovat vybrané informace (znalosti, dovednosti) a vytvářet si svou informační mapu (mezipředmětové vazby)
- využívat v učení a vzdělávání zkušenosti druhých lidí
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti.
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a

možností samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- rozpoznat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu
- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problému
- k vyhledávání informací využívat vhodné zdroje a pomůcky
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi (týmové řešení)
- navrhnout různé možnosti řešení problému
- zdůvodnit způsoby řešení a obhájit svůj postup
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků
- vyhledávat a uplatňovat v životě nové, netradiční způsoby řešení problémů a rozvíjet vlastní tvořivost.

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se (ústně i písemně) srozumitelně a souvisle s přihlédnutím k pravidlům českého jazyka a účelu jednání
- rozlišovat spisovné, nespisovné a slangové výrazy a nezaměňovat jejich použití
- vhodně a přiměřeně formulovat své myšlenky, vhodně a přiměřeně se prezentovat
- dbát na kulturu projevu - na chování, vyjadřování, na zvukovou i grafickou stránku jazykového projevu
- naslouchat pozorně druhým, aktivně se zapojovat (se) do rozhovoru a diskuse, reagovat na položenou otázku, jasně formulovat svůj názor, obhájit své stanovisko
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty
- rozpoznat a zaznamenat (písemně) hlavní myšlenky ústního i písemného projevu
- využít jazykové dovednosti ve svém pracovním prostředí, porozumět odborné terminologii svého oboru, porozumět pracovním pokynům.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni podle svých schopností a možností si stanovovat (si) na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- učit se být finančně gramotný
- posuzovat své skutečné fyzické a duševní možnosti v souvislosti s plněním budoucích pracovních úkolů a současně odhadovat důsledky svého jednání a chování
- určovat si životní priority a cíle podle svých osobních předpokladů a možností
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- zvládat týmovou práci a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- získávat zpětnou vazbu na své vystupování
- podle vlastních schopností a možností být připraveni na řešení svých sociálních a ekonomických záležitostí, být finančně gramotní
- aplikovat zdravý životní styl, pečovat o svůj duševní a fyzický rozvoj.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali podle svých schopností a možností hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- uznávat demokracii, vystupovat proti diskriminaci a nesnášenlivosti
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- dodržovat zásady společenského chování
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- chápat minulost i současnost svého národa v evropském a světovém kontextu.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností využívat své osobnostní a odborné předpoklady (optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů) pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti
- přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- orientovat se v možnostech dalšího zvyšování kvalifikace ve svém oboru
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích včetně efektivního nakládání s financemi, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět jednotky matematických veličin
- používat pojmy pro vyjádření množství a srovnávání hodnot veličin
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- vytvářet a správně interpretovat různé formy znázornění vztahů mezi určitými jevy a veličinami, tj. tabulky, grafy, schémata
- nacházet vztahy mezi údaji při řešení praktických úkolů; popsat a využít souvislosti mezi veličinami pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině, případně v prostoru
- ovládat matematické znalosti a dovednosti vztahující se k jejich zvolenému oboru
- rozpoznat souvislosti mezi matematickými postupy a řešením mnoha praktických úkolů, používat matematické postupy při řešení praktických úloh v běžném životě
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

h) Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálních prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

2.5. Cíle v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Pedagogický sbor školy se během tvorby ŠVP shodl na následujících cílech v afektivní oblasti. Během tvorby ŠVP byly vymezeny konkrétní afektivní cíle, s vědomím, že není možné je běžně ve výuce rozpoznat a hodnotit. Uvedené cíle v ŠVP jsou vymezeny optimálně, tzn., že je pravděpodobné, že jich absolvent nedosáhne, ale naší snahou je každého žáka vést tímto směrem.

Některé cíle se mohou jevit jako totožné či velmi podobné. Tento jev je výsledkem týmové práce na tvorbě cílů, kdy každý učitel preferuje určité formulování cíle v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot.

Absolvent byl veden tak, aby:

- dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledal kompromisní řešení
- dovedl se zastat člověka v kritické situaci
- měl důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci
- uznával, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej
- dokázal vyslechnout názory jiných lidí
- dokázal spolupracovat s jinými lidmi, s nimiž se bude navzájem respektovat a zvládne tolerovat jejich případné odlišnosti
- kontroloval a ovládal své jednání; jednal odpovědně a dokázal přijímat za svá rozhodnutí a jednání odpovědnost
- uvědomoval si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- odstraňoval a vyhýbal se zdraví škodlivým aktivitám a nebezpečným návykům
- získal na základě svých znalostí, schopností a dovedností správnou míru sebevědomí; měl vhodnou míru sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat

- dovedl přiměřeně reagovat na výtky a neúspěchy ve své práci
- samostatně se rozhodoval; při řešení problémů (úkolů) využíval logické myšlení
- uplatňoval svá práva a respektoval práva druhých, chápal a toleroval odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých; oprostil se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, intolerance, rasismu, náboženské i jiné nesnášenlivosti
- získal empatii s lidmi fyzicky a duševně postiženými
- získal kritický postoj k roli peněz, nepřeceňoval jejich význam
- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti; byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání; dovedl přemýšlet o oblastech souvisejících s oborem vzdělání
- chápal postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dovedl optimálně využívat informací hromadných sdělovacích prostředků pro své potřeby
- uměl projevovat své city.

2.6. Způsob ukončení vzdělání, stupeň a potvrzení dosaženého vzdělání

Forma vzdělávání: **denní**

Délka vzdělávání: **3 roky**

Poskytované vzdělávání: **střední vzdělání s výučním listem**

Způsob ukončení vzdělávání: **závěrečná zkouška**

Doklad o dosažení stupně vzdělání: **vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list, kvalifikační úroveň EQF 3**

3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. Identifikační údaje

**Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
Pod Šachtami 335, 261 01 Příbram IV**

ŠVP: KUCHAR

RVP: 65- 51- E/01 Stravovací a ubytovací služby

Forma vzdělávání: **denní**

Délka vzdělávání: **3 roky**

Poskytované vzdělávání: **střední vzdělání s výučním listem**

Platnost osnovy: **1. 9. 2025**

3.2. Pojetí výuky

Školní vzdělávací program plně vychází z koncepce vzdělávání uvedené v RVP oboru vzdělání. Výuka je koncipována tak, že veškeré činnosti v teoretickém i praktickém vyučování vedou k naplnění a dosažení profilu absolventa, který neklade důraz pouze na odborné kompetence žáků, ale i na rozvoj klíčových kompetencí a rozvoj žáků v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot. V profilu absolventa jsou zohledněny zkušenosti učitelů teoretických předmětů, odborného výcviku a zkušenosti ze spolupráce se sociálními partnery.

Poměr výuky všeobecně vzdělávacích předmětů a odborných předmětů (včetně odborného výcviku) zůstal zachován dle rámcového rozvržení obsahu vzdělávání uvedeného v RVP oboru vzdělávání. Disponibilní hodiny dané RVP byly využity k posílení hodinových dotací profilujícího obsahového okruhu, převážně hodin odborného výcviku.

V školním vzdělávacím programu nedochází u žáků během vzdělávání k jejich rozdělení dle různého zaměření (profilace). Všichni žáci jsou vedeni k dosažení profilu absolventa oboru vzdělání Kuchař.

3.3. Metody a formy výuky

Metody a formy výuky teoretického vyučování i odborného výcviku jsou konkretizovány v učebních osnovách jednotlivých předmětů. V průběhu vzdělávání se používají metody a formy výuky, které zohledňují specifické potřeby, obsahy a cíle daného vyučovacího předmětu. Jde především o následující formy a metody výuky:

a) formy výuky (frontální výuka, skupinová práce, individuální výuka, práce ve dvojici, samostatná práce)

b) metody výuky:

- slovní (vyprávění, vysvětlování, přednáška, práce s textem, rozhovor)
- názorně - demonstrační (předvádění, instruktáž, pozorování)
- praktické (učení dovednostem, experiment, produkce výrobku)
- aktivizující (diskuse, řešení problémů, situační a inscenační)
- komplexní (projekty, odborné soutěže, veřejné prezentace žáků).

Využité metody a formy výuky směřují k rozvoji odborných a klíčových kompetencí žáků, k jejich flexibilitě, kreativitě a samostatnosti.

3.4. Organizace výuky

Výuka teoretického i praktického vyučování je organizována podle příslušných ustanovení školského zákona a platných prováděcích předpisů týkajících se organizace výuky ve střední škole (především vyhláškou o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři) a vyhláškou č.27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výuka žáků na škole je organizována především v následujících oblastech:

- a) počty žáků ve třídách a v učebních skupinách
- b) doba vyučování a přestávek
- c) rozložení výuky na teoretickém a praktickém vyučování
- d) určení místa, kde bude výuka probíhat
- e) určení vyučujících předmětů, třídních učitelů a zástupců třídních učitelů
- f) systému zastupování nepřítomného učitele (suplování, dohled)
- g) absolvování odborné praxe
- h) absolvování sportovních a jiných kurzů
- i) absolvování jiných mimoškolních aktivit (exkurze, výlety, kulturní a sportovní akce, soutěže atd.)

add a) Počty žáků ve třídách a v učebních skupinách

Teoretické vyučování

Maximální počet žáků ve třídě: 14

Maximální počet žáků v učební skupině předmětu Tělesná výchova: 14

Praktické vyučování

	1. ročník	2. a vyšší ročník
Maximální počet žáků v učební skupině:	8	8

add b) Doba vyučování a přestávek

Teoretické vyučování

0. 07:10 - 07:55
1. 08:00 - 08:45
2. 08:55 - 09:40
3. 10:00 - 10:45
4. 10:55 - 11:40
5. 11:50 - 12:35
6. 12:55 - 13:40
7. 13:50 - 14:35
8. 14:40 - 15:25

Vzhledem k vysokému počtu dojíždějících žáků je doba teoretického i praktického vyučování přizpůsobena jízdním řádům meziměstské dopravy. Z tohoto důvodu jsou přestávky mezi vyučovacími hodinami zkráceny na minimální možnou dobu.

Praktické vyučování

1. ročník: 6:30 - 13:00 (včetně 30- ti minutové přestávky 10:00 - 10:30 hodin)
2. a 3. ročník: 6:30 - 14:00 (včetně 30- ti minutové přestávky 10:00 - 10:30 hodin)

add c) Rozvrh výuky na teoretickém a praktickém vyučování

Výuka žáků v oboru vzdělání je rozdělena podle učebního plánu na teoretické a praktické vyučování. Rozložení výuky se provádí do dvou po sobě jdoucích kalendářních týdnů (sudý a lichý týden). Počet dnů, ve kterých žáci absolvují teoretické a praktické vyučování ve dvoutýdenním cyklu, je dán učebním plánem oboru.

Konkrétní rozložení dnů teoretického a praktického vyučování určité třídy oboru vzdělání na daný školní rok je uvedeno na webových stránkách školy.

add d) - e) Určení místa kde bude výuka probíhat a vyučujících předmětů (rozvrh výuky), třídních učitelů a zástupců třídních učitelů

Na základě rozložení výuky tříd oboru mezi teoretické a praktické vyučování se sestavuje konkrétní rozvrh třídy na daný školní rok. Rozvrh výuky obsahuje počátek a konec teoretického vyučování, jména vyučujících a učebnu (místo) výuky.

S rozvrhem výuky na praktickém vyučování a příslušným učitelem praktického vyučování jsou žáci seznámeni na začátku školního roku. Praktické vyučování je vykonáváno na pracovištích, která jsou uvedena v kapitole ŠVP zabývající se materiálním zajištěním výuky.

Každá třída oboru má na počátku školního roku přiděleného třídního učitele a je určen i jeho zástupce v případě nepřítomnosti třídního učitele. Třídní učitel vyučuje v dané třídě minimálně jeden předmět a při své práci se řídí náplní činnosti třídního učitele stanovenou ředitelem školy.

add f) Systém zastupování nepřítomného učitele (pohotovost, suplování, dohled)

V případě nepřítomnosti učitele teoretického vyučování předmětu stanoveného v rozvrhu je příslušným pracovníkem vedení školy určen jiný učitel, který bude ve třídě oboru vykonávat kvalifikovaný zástup (suplování), dohled nebo vyučovat jiný předmět. Se změnami v rozvrhu výuky (změna vyučujícího, předmětu, učebny) jsou žáci seznámeni nejpozději den předem na vývěsce na chodbě školy.

V případě nepřítomnosti učitele praktického vyučování předmětu stanoveného v rozvrhu je příslušným pracovníkem vedení školy určen jiný učitel, který zajistí kvalifikovaný zástup nebo dohled.

add g) - i) Absolvování odborné praxe, sportovních a jiných kurzů, jiných mimoškolních aktivit

Ředitel školy řeší organizaci absolvování odborné praxe, kurzů a mimoškolních aktivit vždy vnitřními dokumenty školy (směrnice, smlouvy, pokyny atd.), které jsou dle potřeby aktualizovány. Vedoucí příslušné akce se při její organizaci vždy řídí pokyny stanovenými v daném dokumentu.

3.5. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků v oblasti chování a prospěchu v jednotlivých předmětech probíhá na základě platné legislativy a kapitol školního řádu, které se věnují hodnocení chování a výsledků vzdělávání v průběhu klasifikačního období a na vysvědčení. Ve školním řádu jsou uvedeny společné zásady a kritéria hodnocení. Konkrétnější informace o hodnocení žáků v jednotlivých předmětech obsahují učební osnovy předmětů.

3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Odborné učiliště patří mezi speciální školy a je určeno žákům se speciálními

vzdělávacími potřebami. Nabízí žákům vyvážené spektrum učebních oborů se zjednodušenými učebními plány. Hlavním cílem odborného učiliště je zapojení žáků do tříleté odborné přípravy, která směřuje k nezávislosti na pomoci okolí, integraci do společnosti a profesní připravenosti ve zvoleném oboru.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, jehož vzdělávání z důvodu jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření.

Škola poskytuje podpůrná opatření, která mají kompenzovat speciální vzdělávací potřeby žáků a vyrovnávat jejich obtíže ve vzdělávání. Těmito opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školních poradenských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou. Podpůrná opatření zahrnují poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení, úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, včetně prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky. Podpůrným opatřením je také úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání. Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se mohou využívat kompenzační pomůcky, speciální pomůcky, učebnice a náhradní komunikační systémy.

Nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání, plán pedagogické podpory zpracovává škola.

Podpůrná opatření se člení do 5 stupňů, podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti, tato opatření je možné kombinovat, pokud to vyžadují obtíže žáka.

Použití podpůrného opatření ve **třetím až pátém stupni** je podmíněno stanovením podpůrných opatření školským poradenským zařízením na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb žáka (včetně vyjádření lékařů a dalších odborníků).

Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost. Tato opatření slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáků (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Podpůrná opatření druhého stupně jsou poskytována žákům dle jejich aktuálního zdravotního stavu, s opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami žáka, s problémy v počáteční schopnosti učit se a připravovat se na školní práci, specifickými poruchami učení a chování, mírným oslabením sluchových nebo zrakových funkcí, mírnými řečovými vadami, oslabením dorozumívacích schopností, poruchami autistického spektra s mírnými obtížemi, nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka a dalšími specifiky, která vyžadují využívání individuálního přístupu ke vzdělávacím potřebám žáka, dále úpravu v organizaci a metodách výuky, v hodnocení žáka, ve stanovení postupu i forem nápravy a případného využití podpůrného opatření v podobě individuálního vzdělávacího plánu. Problémy žáka ve vzdělávání lze charakterizovat jako mírné, lze je obvykle kompenzovat s využitím speciálních učebnic a speciálních nebo kompenzačních pomůcek, s podporou předmětu speciálně pedagogické péče a úpravami pedagogické práce.

Použití podpůrného opatření ve třetím stupni vychází z vyhodnocení účinnosti nižších

stupňů podpůrných opatření poskytovaných žákovi. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka vyžaduje již znatelné úpravy v metodách práce, v organizaci a průběhu vzdělávání, v úpravě školního vzdělávacího programu, v hodnocení žáka. Rozsah těchto opatření zahrnuje zejména úpravy ve strategiích práce s učivem, úpravy v podmínkách a postupech školní práce a domácí přípravy, včetně posilování motivace a postojů ke školní práci, v odůvodněných případech pak také úpravy obsahu vzdělání a výstupů ze vzdělání. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka je takový, že vyžaduje již i podporu práce pedagogického pracovníka asistentem pedagoga.

Použití podpůrného opatření ve čtvrtém stupni již vyžaduje významné úpravy v metodách a v organizaci vzdělávání, úpravy v obsahu vzdělávání, dále možnost úprav výstupů ze vzdělávání, se zřetelem k rozvíjení schopností a dovedností žáka, ke kompenzaci důsledků zdravotního postižení. Vždy se přihlíží k aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka.. Podpůrná opatření tohoto stupně jsou určena zejména pro žáky se závažnými poruchami chování, se středně těžkým a těžkým mentálním postižením (včetně komorbidit), s těžkým zrakovým nebo sluchovým postižením, se závažnými vadami řeči, s poruchami autistického spektra, se závažným tělesným postižením.

Použití podpůrného opatření v pátém stupni vyžaduje nejvyšší míru přizpůsobení organizace, průběhu a obsahu vzdělávání, podporu rozvoje schopností a dovedností žáka a kompenzaci důsledků jeho zdravotního postižení. Je určen výhradně žákům s nejtěžšími stupni zdravotních postižení, zpravidla souběžným postižením více vadami, vyžadujících vysokou úroveň podpory, zohledněný v úpravách organizace, obsahu, forem a metod vzdělávání. Vzdělávání žáka v tomto stupni zpravidla vyžaduje úpravu pracovního prostředí. Žáci jsou obvykle vzděláváni s podporou asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a druhého pedagogického pracovníka.

3.7. Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy

Ochrane žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy se ve škole věnují všichni pedagogičtí pracovníci školy prostřednictvím následujících dokumentů a akcí školy na dané téma:

- školního řádu
- minimálního preventivního programu školy
- školní akce

Ve školním řádu jsou uvedeny principy práv a povinností žáků, zákonných zástupců a zletilých žáků v oblasti ochrany zdraví, majetku, užívání návykových látek atd.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni s výkladem těchto principů a postupem řešení chování žáků, u kterých došlo k porušení povinností stanovených školním řádem v této oblasti.

Hlavním dokumentem týkající se ochrany žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy je Minimální preventivní program školy. Minimální preventivní program je zpracováván na každý školní rok.

Minimální preventivní program vychází z následujících dokumentů:

- metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních, který vydalo MŠMT ČR a je platný v příslušném období,
- metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci a řešení šikanování, který je platný v příslušném období,
- strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu

MŠMT ČR na příslušné období,

- metodického pokynu MŠMT ČR k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, který je platný v příslušném období,
- dokumentu týkající se spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií České republiky při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, který je platný v příslušném období.

Minimální preventivní program se snaží působit především proti těmto negativním jevům:

- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- kriminalita, delikvence
- záškoláctví
- šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus
- onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek
- závislost na politickém a náboženském extremismu
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)
- domácí násilí
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání
- ohrožování výchovy mládeže
- poruch příjmů potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Cíle programu prevence:

1. Soustavné vzdělávání žáků, učitelů a ostatních pracovníků školy v oblasti zdravého životního stylu a odpovědnosti ke svému zdraví a zdraví druhých.
2. Formování postojů a vytváření pozitivního sociálního klimatu školy.
3. Začlenění témat z oblasti sociálně patologických jevů do ŠVP.
4. Vzdělávání pedagogických pracovníků pro připravenost ke zvládání problémů v oblasti sociálně patologických jevů.
5. Spolupráce s rodiči (včasné kontakty třídních učitelů v případě výskytu větší či podezřelé absence, kontakty výchovné poradkyně a školní metodičky prevence s rodiči problémových žáků).
6. Programy v rámci výuky i mimo ni, které budou pomáhat vytvářet dovednosti v sociální komunikaci a zvládání společenských vztahů s vrstevníky i dospělými osobami, zaměřené na zvládání řešení konfliktů.
7. Podpora volnočasových aktivit pořádaných školou se zaměřením na sport a činnost relaxační či regenerační.

Cílové skupiny působení programu prevence:

- žáci školy
- učitelé teoretického i praktického vyučování
- rodiče a zákonní zástupci žáků školy

Organizace spolupracující na realizaci programu prevence:

- Orgán sociálně právní ochrany dětí
- Středisko výchovné péče
- Speciálně pedagogické centrum
- Policie ČR
- K- centrum v Příbrami
- Úřad práce Příbram
- Zdravotnická zařízení

3.8. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

a) Bezpečnost a ochranu zdraví osob při vzdělávání a při činnostech, které přímo souvisejí se vzděláváním, popřípadě při jiných činnostech, podle platných právních předpisů; zabezpečení odborného dohledu nebo přímého dozoru při praktickém vyučování, zajišťuje škola následujícím způsobem:

podle platných legislativních předpisů, zejména podle aktuálně účinného školského zákona, poskytuje škola nezbytné informace týkající se předmětné problematiky především prostřednictvím níže specifikovaných dokumentů:

- školního řádu
- vnitřního řádu - organizačního schématu školy
- rozpisu dozorů na jednotlivých úsecích v areálu školy
- směrnice BOZP a PO pro daný školní rok
- provozních řádů odborných učeben a školních dílen
- provozních řádů tělocvičny a posilovny
- ostatních vnitřních dokumentů školy vztahujících se k předmětné problematice

Všechny uvedené vnitřní dokumenty školy vycházejí z platných právních předpisů, jež představuje zejména:

- školský zákon
- vyhláška o středním vzdělávání
- metodický pokyn MŠMT ČR k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních
- zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky a jinými návykovými látkami
- vyhláška o hygienických požadavcích na prostory

b) Nezavadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu, pravidelnou technickou kontrolu a revizi zajišťuje škola prostřednictvím technicko- ekonomického úseku následujícím způsobem:

- škola zabezpečuje systémem pravidelných kontrol, prohlídek a revizí nezavadný stav objektů školy, dále všech vyhrazených technických zařízení, dalších strojů, dále pak náradí a vybavení veškerých prostor, které slouží pro výuku nebo k ostatním činnostem.

c) Zlepšování pracovního prostředí podle požadavků hygienických předpisů, označení nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor v souladu s příslušnými normami zajišťuje škola prostřednictvím technicko- ekonomického úseku následujícím způsobem:

Ve škole je periodicky realizováno soustavné zlepšování pracovního prostředí v souladu s platnými hygienickými požadavky. Nebezpečné předměty jsou podrobovány pravidelným kontrolám a označovány v souladu s platnými legislativními předpisy.

d) škola důsledně vytváří a dodržuje pracovní podmínky mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví a podmínky, za nichž mohou výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na budoucí povolání.

Prokazatelné upozorňování nebo podrobné instruování žáků o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním (zejména při praktické výuce a odborné praxi), seznámení se školním řádem, zásadami bezpečného chování, případně s ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění BOZP a požární ochrany souvisejících s činností vykonávanou žáky řeší škola

následujícím způsobem:

- při zahájení školního roku seznámí škola prokazatelným způsobem žáky se školním řádem, zásadami bezpečného chování s ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění BOZP a požární ochrany, a to vždy s ohledem na daný obor vzdělání. Současně jsou žáci periodicky proškoleni nebo instruováni i v rámci praktického vyučování, jednak při zahájení školního roku, jednak při každé změně pracovní činnosti (výkonu práce).

Komplexně je tato oblast řešena směrnicí BOZP - Systém výchovy zaměstnanců a žáků v oblasti BOZP.

3.9. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Obecné podmínky přijímacího řízení jsou dány platnými právními předpisy:

a) školským zákonem, který stanoví následující podmínky přijímacího řízení:

- vzdělání uchazeče a další možné podmínky pro přijetí,
- pravidla přijímacího řízení a závazné kroky ředitele školy,
- obecně závazné termíny podání přihlášek uchazeče,
- obsah a způsob podání přihlášky uchazeče,
- obecná pravidla pro rozhodnutí o konání přijímacích zkoušek a postup při jejich konání,
- obecná pravidla pro vyhlášení výsledků přijímacího řízení a možnostech odvolání.

b) prováděcím právním předpisem řešícím příslušná obecná ustanovení školského zákona týkající se přijímání žáků ke vzdělávání ve střední škole (vyhláška, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách).

Konkrétní informace o přijímacím řízení pro daný školní rok zveřejní ředitel školy na veřejně přístupných místech v termínech, které mu stanoví platné právní předpisy týkající se přijímání žáků ke vzdělávání ve středních školách. Jde o následující informace:

- jednotná kritéria pro všechny uchazeče přijímané v každém jednotlivém kole přijímacího řízení do příslušného oboru vzdělání a formy vzdělávání pro daný školní rok
- předpokládaný počet přijímaných uchazečů do jednotlivých oborů vzdělání a forem vzdělávání
- rozhodnutí o konání přijímací zkoušky
- upřesnění součásti přihlášky ke vzdělávání - např. lékařský posudek o zdravotní způsobilosti uchazeče, doporučující zpráva PPP nebo výstupní hodnocení uchazeče ze základního vzdělávání.

Zdravotní způsobilost uchazeče

Splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v daném oboru vzdělání řeší příslušné nařízení vlády, které uvádí ve své příloze typy onemocnění a zdravotních obtíží vylučující přijetí uchazeče na příslušný obor.

Zdravotní způsobilost uchazeče posuzuje příslušný praktický lékař pro děti a dorost.

3.10. Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání v oboru vzdělání se řádně ukončuje závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Žák může konat závěrečnou zkoušku, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního

vzdělávání.

Účelem závěrečné zkoušky je ověření, jak žáci dosáhli cílů vzdělávání stanovených školním vzdělávacím programem v oboru vzdělání, zejména ověření úrovně klíčových vědomostí a dovedností žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání nebo výkon povolání nebo odborných činností.

Závěrečná zkouška se skládá z:

- písemné zkoušky

pro písemnou zkoušku stanoví ředitel školy nejméně 3 témata, z nichž si žák jedno téma zvolí. Písemná zkouška trvá nejdéle 240 minut.

Písemná zkouška obsahuje zadání, které ověřuje úroveň osvojení odborných kompetencí žáka a výsledků vzdělávání v odborných vzdělávacích oblastech (početní příklady zaměřené podle příslušného oboru, technologický postup včetně zásad bezpečné práce a grafické řešení, kterým se rozumí nakreslení nebo doplnění technického výkresu),

- ústní zkoušky

ústní zkouška zjišťuje úroveň osvojení výsledků vzdělávání v teoretických oblastech odborného vzdělávání žáků, které odpovídají obsahu učeb. osnov odborných předmětů. Žák během ústní zkoušky dokazuje svou schopnost aplikovat získané teoretické znalosti v praxi.

Pro ústní zkoušku stanoví ředitel školy 25 témat, z nichž si žák jedno téma vylosuje.

Příprava k ústní zkoušce trvá nejméně 15 minut a zkouška trvá nejdéle 15 minut.

K odbornému tématu může být přiřazena podotázka ze světa práce, která prověřuje představu žáků o uplatnění na trhu práce a o tom, jak si v něm počínat. Při ústní zkoušce nelze v jednom dni losovat dvakrát stejné téma,

- praktické zkoušky z odborného výcviku

praktická zkouška ověřuje úroveň osvojení odborných kompetencí a připravenost žáků pro praxi. Zadání praktické zkoušky je zaměřeno na řešení konkrétních úkolů a problémů za podmínek, které odpovídají reálnému pracovnímu prostředí.

Počet témat praktické zkoušky stanoví ředitel školy. Pokud je stanoveno více než jedno téma, žák si jedno téma vylosuje. Praktickou zkoušku koná žák nejdéle 3 dny. V jednom dni trvá praktická zkouška nejvýše 7 hodin. Pro účel praktické zkoušky se za jednu hodinu považuje doba 60 minut. Hodnocení písemné zkoušky a praktické zkoušky se žákům oznámí nejpozději 1 týden před zahájením ústní zkoušky. Před zahájením ústní zkoušky se žáci neúčastní vyučování po dobu 4 vyučovacích dnů v termínu stanoveném ředitelem školy.

Organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy (školský zákon, vyhláška o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou).

4. UČEBNÍ PLÁN

Škola	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
Kód a název RVP	65- 51- E/01, Stravovací a ubytovací služby
Název ŠVP	Kuchař
Forma a délka vzdělávání	denní, 3 roky
Platnost ŠVP	od 1. 9. 2025

Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za dobu vzdělávání		Počet týdenních vyučovacích hodin		
	týdenních	celkový	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Český jazyk	3	96	1	1,5	0,5
Občanská výchova	3	96	1	1	1
Základy podnikání	1	32			1
Matematika	3	96	1	1,5	0,5
Tělesná výchova	3	96	1	1	1
Informatika	3	96	1	1	1
Hospodářské výpočty	2	64	1	1	
Potraviny a výživa	6	192	3	1	2
Stolničení	1	32		1	
Technologie	11	352	4	5	2
Zařízení závodů	2	64	1	1	
Rodinná výchova	1	32	1		
Odborný výcvik	57	1824	15	17,5	24,5
Celkem hodin týdně			30	32,5	33,5

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	32	32	32
Sportovně- turistický kurz	1	1	1
Školní akce (exkurze, výlety apod.)	1	1	1
Časová rezerva (opakování učiva)	6	6	3
Závěrečné zkoušky			3
CELKEM TÝDNŮ	40	40	10

PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ v RVP do ŠVP

Škola	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
Kód a název RVP	65- 51- E/01, Stravovací a ubytovací služby
Název ŠVP	Kuchař

RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet týdenních vyuč. hodin za dobu vzdělávání	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyuč. hodin - celkem	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání - český jazyk	2	Český jazyk a literatura	2	0
Občanský vzdělávací základ	3	Občanská výchova	3	0
		Základy podnikání	1	1
Matematické vzdělávání	3	Matematika	3	0
		Hospodářské výpočty	2	2
Estetické vzdělávání	1	Český jazyk a literatura	1	0
Vzdělávání pro zdraví	3	Tělesná výchova	3	0
		Rodinná výchova	1	1
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	3	Informatika	3	0
Chování pracujících ve službách	8	Potraviny a výživa	2	0
		Stolníčení	1	0
		Technologie	3	0
		Zařízení závodů	2	0
		Odborný výcvik	8	8
Stravovací služby	33	Potraviny a výživa	3	0
		Technologie	8	0
		Odborný výcvik	50	28
Disponibilní hodiny – RVP	40			
CELKEM – RVP	96			
Disponibilní hodiny – škola	0			
CELKEM	96		96	40

Disponibilní hodiny – rozpis využití

Hospodářské výpočty	2
Rodinná výchova	1
Základy podnikání	1
Odborný výcvik	36
Celkem DH v UP	40

5. UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTŮ

Struktura a obsah jednotlivých učebních osnov je dán především RVP a metodikou tvorby ŠVP na OU, kterou vydal Národní ústav odborného vzdělávání. Každá učební osnova se skládá z osmi dílčích částí:

- obecné cíle
- charakteristika učiva
- výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot
- strategie výuky
- hodnocení výsledků vzdělávání
- přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
- přínos předmětu k aplikaci průřezových témat
- rozpis učiva a výsledků vzdělávání.

V části obecný cíl se velmi stručně uvádí, co je zásadním posláním předmětu ve vzdělávacím programu, tj. proč byl předmět vůbec do kurikula zařazen a jak se podílí na utváření profilu absolventa.

V části charakteristika učiva se stručně seznamuje s tím, z jakých hlavních částí se učivo skládá, případně na jakém principu bylo vybráno, jak souvisí s učivem v RVP (ze kterých oblastí vzdělávání nebo obsahových okruhů RVP bylo vybráno).

V části výsledky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot jsou uvedeny tzv. afektivní cíle, které každý tvůrce osnovy vybral z přehledu afektivních cílů uvedených v profilu absolventa. Naplnění afektivních cílů vzdělávání (tj. cílů v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí) nemůžeme zaručit, pouze o ně usilujeme.

V části strategie výuky jsou uvedeny zásadní strategie výuky (metody a formy), které v předmětu uplatňujeme a které jsou pro daný vyučovací předmět na základě jeho charakteru určující.

V části hodnocení výsledků vzdělávání je uveden konkrétní přístup k hodnocení výsledků žáků v daném předmětu. Obecná pravidla hodnocení výsledků vzdělávání jsou uvedena ve školním řádu školy.

V části přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí jsou uvedeny dílčí klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny v daném předmětu. Konkrétní dílčí klíčové kompetence, ze všech rozvíjených oblastí, vybíral tvůrce osnovy z přehledu klíčových kompetencí uvedených v profilu absolventa.

V části přínos předmětu k aplikaci průřezových témat jsou uvedena obecná témata vybraná z jednotlivých průřezových témat uvedených v RVP.

V části rozpis učiva a výsledků vzdělávání jednotlivých učebních osnov je uveden závazný obsah všeobecného a odborného vzdělávání a požadované výsledky vzdělávání.

5.1 Český jazyk a literatura

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 2,5 hodiny

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků: 1 - 1 - 0,5

Obecné cíle

Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační úroveň žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Podílí se rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Obecným cílem estetického (literárního) vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Práce s uměleckým textem je zaměřena především na výchovu ke kultivovanému čtenářství, porozumění textu, k vytváření rozmanitých komunikačních situací. Žáci jsou vedeni k tvořivým aktivitám, získávají přehled o kulturním dění a uvědomují si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury. Komunikační, jazykové a estetické vzdělávání je vzájemně ovlivňováno. Estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků a jazykové vzdělávání a komunikace působí na estetický rozvoj. Důležitým cílem v tomto předmětu je rozvoj čtenářské gramotnosti a porozumění čtenému textu.

Charakteristika učiva

Náplň předmětu ČESKÝ JAZYK a LITERATURA vychází ze vzdělávací oblasti *Vzdělávání a komunikace v českém jazyce* RVP. Výběr učiva odpovídá profilu žáka školy. Důraz je kladen na schopnosti aplikace jazykových a slohových vědomostí a dovedností, komunikaci, práci s literárním textem a vyhledávání informací. Velký důraz je kladen na rozvoj čtenářské gramotnosti a porozumění čtenému textu. Ve vzdělávací oblasti JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ - ČESKÝ JAZYK, která se dělí na jazykové vědomosti a dovednosti, komunikační a slohovou výchovu, práci s textem a získávání informací se rozvíjí využití jazykových prostředků a řečových dovedností. Prohlubuje se komunikační a slohová výchova, rozvíjí se slovní zásoba, procvičuje se pravopis, slovní a písemný projev žáků.

V 1. ročníku je ve vzdělávací oblasti JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ - ČESKÝ JAZYK, v části *jazykové vědomosti a dovednosti*, kladen důraz na strukturu národního jazyka, jazykovou kulturu, obohacování slovní zásoby. V části *komunikační a slohová výchova* je kladen důraz na slohotvorné činitele a ze slohových útvarů se žáci seznámí s projevem prostě sdělovacím, vypravováním a naučí se sestavovat osnovu slohových útvarů. V části *práce s textem a získávání informací* se žáci seznámí s prací a využitím knihoven a dalších informačních např. elektronických zdrojů či s různými periodiky. V *literární části* se žáci vzdělávají v práci s konkrétní literaturou, rozebírají text, získávají informace o kulturní a společenské výchově. V části *umění a literatura* se žáci seznámí se starší literaturou a hlavními literárními směry, jejich představiteli do konce 19. století. V části *práce s literárním textem* vybraný text interpretují, rozliší a debatují o něm. V části *kultura* dovedou vystihnout typické znaky různých kultur, seznámí se s principy a normami kulturního chování a společenské výchovy.

Ve 2. ročníku ve vzdělávací oblasti JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ - ČESKÝ JAZYK v části *jazykové vědomosti a dovednosti* se žáci seznámí s postavením češtiny v rámci jiných jazyků, tvorbou slov. V části *komunikační a slohová výchova* se seznámí s psaním osobních dopisů a naučí se ovládat administrativní styly. V části *práce s textem a získávání informací* se prohlubuje jejich znalost s rozbořem a pochopením textu. V *literární části* se na základě četby probírají témata Napětí v literatuře, Člověk a země v literatuře, Láska k rodné zemi v literatuře. V části *umění a literatura* se žáci seznámí s vývojem literatury do konce 20. století.

Ve 3. ročníku ve vzdělávací oblasti JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ - ČESKÝ JAZYK v části *jazykové vědomosti a dovednosti* se žáci seznámí s rozvrstvením slovní zásoby a základní odbornou terminologií. V části *komunikační a slohová výchova* se naučí ovládat styly administrativní a prakticky odborné. I zde je kladen důraz na čtenářskou gramotnost, porozumění čtenému textu.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- byl motivován k celoživotnímu vzdělávání
- dovedl optimálně využívat informací hromadných sdělovacích prostředků pro své potřeby
- dokázal vyslechnout názory jiných lidí
- kontroloval a ovládal své jednání, jednal odpovědně a dokázal přijímat za svá rozhodnutí a jednání odpovědnost
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat
- uplatňoval svá práva a respektoval práva druhých, chápal a toleroval odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých; oprostil se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, intolerance, rasismu, náboženské i jiné nesnášenlivosti
- dovedl se zastat člověka v kritické situaci
- uměl projevovat své city.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Ve výuce jsou používány známé didaktické metody, organizují se činnosti podporující zvýšenou myšlenkovou aktivitu žáků. V požadavcích na výsledky vzdělání jsou citlivě

zvažovány možnosti konkrétního žáka či kolektivu. Používají se strategie odpovídající jejich učebním předpokladům. Je podporována samostatnost, sebedůvěra, iniciativa, sebekontrola a sebehodnocení žáků. K podpoře výuky jazyka se používají vedle tradičních učebnic i gramatické příručky, slovníky, mluvnické texty, audio a video nahrávky, Internet. Při rozboru a interpretaci textu (odborného, jazykového, literárního) se vychází z kontextu přiměřeného znalostem a dovednostem, věku a potřebám žáků. V jazykové výchově se nejlépe uplatní metody výkladu, skupinového vyučování, práce se slovníky, Pravidly českého pravopisu, vyhledávání a orientace v textu, kladení problémových otázek, dialog mezi žákem a učitelem i žáky navzájem, řízená diskuse a polemika.

V literární výchově budou používány následující metody: výklad, samostatná práce, práce s literárním textem a jeho rozbor, interpretace literárního textu, hledání odpovědi a řešení problémových otázek. Využívají se samostatně zpracované referáty, poslech literárních ukázek, PC a další pomůcky pro zpestření probíraného učiva. Významnou součástí budou besedy o četbě, hlavně zaměřené na aktivity žáků, rozbor literárních ukázek a jejich přednes. Využije se možnosti návštěvy divadelního či filmového představení, možné je uskutečnění vhodné exkurze. Přitom celkově vyučovací proces směřuje k motivaci žáků pro vhodný výběr literatury, rozvíjí se jejich kulturní projev a cítění, práce s písemným i mluveným textem, vyjadřovací schopnosti, jazyková kultura a komunikační dovednosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu se školním řádem. Přitom k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami (dyslexie, dysgrafie aj.) je nutno přistupovat individuálně. Vhodné je, když vyučující svou klasifikaci zdůvodní.

1. Celkově budou žáci hodnoceni na základě:
 - hloubky porozumění poznatkům
 - schopnosti aplikovat poznatky při řešení problémů
 - schopnosti kritického myšlení a vlastního úsudku, vyvození závěru
 - dovednosti pracovat s odborným či uměleckým textem
 - dovednosti výstižně formulovat myšlenky
 - dovednosti jazykového projevu a vyjadřování
 - schopnosti argumentovat a diskutovat.
2. Frekvence běžného ústního zkoušení:
 - nejlépe za každé pololetí minimálně dvě známky z jazyka a komunikace a jedna známka z literatury a rozboru literárního textu.
3. Využívány budou i kratší než hodinové písemné práce a testy, vytvořené vyučujícím různou formou, např. zaškrtaváním, doplňováním apod. Pokud možno dobře ověřovat znalosti vždy po probrání důležitého učiva, shrnutí, zakončení tématu.
4. Do klasifikace je dále možno zahrnout: besedu o četbě, rozbor a názor na doporučenou či libovolnou přečtenou knihu.
5. Pravopisná cvičení a testy: vždy minimálně dva v každém pololetí.
6. Do hodnocení klasifikace zahrnout i aktivitu žáka v hodině, aktuality, rozbor referátu, interpretace básně, vlastní iniciativu žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- stanovit si svou vlastní efektivní strategii učení (studijní režim)
- vyhledávat informace v různých zdrojích (písemných, elektronických)
- vybírat ze získaných informací důležité

- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti.
- b) Kompetence k řešení problémů:**
 - získávat vhodné informace potřebné pro řešení problémů
 - navrhopvat různé možnosti řešení problému
 - ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků
 - pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu.
- c) Komunikativní kompetence:**
 - vyjadřovat se (ústně i písemně) srozumitelně a souvisle s přihlédnutím k pravidlům českého jazyka a účelu jednání
 - dbát na kulturu projevu - na chování, vyjadřování, na zvukovou i grafickou stránku jazykového projevu
 - zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty
 - zpracovat zadané téma na základě vyhledání informací v literatuře a informačních médiích s přihlédnutím k jazykovým a stylistickým normám
 - využít jazykové dovednosti ve svém pracovním prostředí, porozumět odborné terminologii svého oboru, porozumět pracovním pokynům.
- d) Personální a sociální kompetence:**
 - určovat si životní priority a cíle podle svých osobních předpokladů a možností
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - získávat zpětnou vazbu na své vystupování
 - zvládat základní principy vstřícných mezilidských vztahů, nezaujatě posuzovat návrhy druhých, nepodléhat předsudkům v souvislosti s názory jiných lidí
 - aplikovat zdravý životní styl, pečovat o svůj duševní a fyzický rozvoj.
- e) Občanské kompetence a kulturní povědomí:**
 - uznávat demokracii, vystupovat proti diskriminaci a nesnášenlivosti
 - dodržovat zásady společenského chování
 - podporovat a pozitivně přistupovat k hodnotám regionální, národní, evropské a světové kultury
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu.
- f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:**
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a celoživotnímu vzdělávání
 - orientovat se v možnostech dalšího zvyšování kvalifikace ve svém oboru.
- g) Digitální kompetence:**
 - získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- masová média (3. ročník)
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita
- historický vývoj v 19. a 20. století (2. ročník)

Člověk a životní prostředí:

Obsah průřezového tématu *Člověk a životní prostředí* zahrnuje téma možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělávání a v občanském životě. Žáci dokáží esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí. Přínos průřezového tématu je informativní, formativní a sociálně - komunikativní. V rámci vyučovacího předmětu český jazyk a literatura je průřezové téma začleněno v části literárního vzdělávání a to konkrétně v práci s literárním textem s tématy přírody, její ochrany, vlivu apod. v dílech klasické literatury a v pohledu na životní styl.

Člověk a svět práce:

- trh práce, jeho ukazatele, všeobecný vývoj, trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce
- práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí
- písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpověď na inzeráty, psaní profesních a jiných životopisů, úředních a odborných dokumentů, nácvik konkrétních situací

Člověk a digitální svět:

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni komunikovat i prostřednictvím digitálních technologií.

- Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb; odlišovali vlastní a cizí digitální obsah, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržovali právní normy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- rozlišuje hovorový, spisovný jazyk, nářečí - volí prostředky příznačné komunikační situaci - řídí se zásadami spisovné výslovnosti - uplatňuje znalosti českého pravopisu v písemném projevu (tvrdé, měkké a obojetné souhlásky; psaní ú/ů; skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně; příslovce, předložky s, z; vyjmenovaná slova) - nahradí běžně používané cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	<i>Jazykové vědomosti a dovednosti</i> – národní jazyk a jeho útvary – jazyková kultura – obohacování slovní zásoby	

- používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - vhodně se prezentuje a obhájí svá stanoviska - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - vyjadřuje se k věci, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev - napíše a rozepíše osnovu ve všech třech jejích částech - vymyslí příběh a dokáže ho napsat formou vypravování - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů - orientuje se v jízdnicích řádech, telefonních seznamech, návodech, příručkách - je schopen formulovat dotaz - ví, kde je místní knihovna a co v ní může najít - zná denní tisk a jiné tiskoviny, orientuje se v nich - rozumí vyhledávání na internetu - samostatně zpracovává informace, rozumí obsahu textu i jeho částí - dovede odlišit důležitější informace od méně důležitých až okrajových - pořizuje si z odborného textu výpisky a dělá si poznámky - samostatně vyhledává a využívá informace z různých slovníků a dalších příruček - pracuje s Pravidly českého pravopisu, využívá je při psaní písemného projevu - uvede představitele v české a světové literatuře 19. stol.	- slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělání a její terminologie <i>Komunikační a slohová výchova</i> - komunikační situace, komunikační strategie - projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky (krátké informační útvary, osnova, vyprávění) <i>Práce s textem a získávání informací</i> - informatická výchova - knihovny a jejich služby - noviny, časopisy a jiná periodika - internet - technika čtení, orientace v textu, jeho rozbor - získávání informací z textu (též odborného a administrativního) <i>Literární vzdělávání</i> - práce s literárním textem	
--	--	--

- porozumí a aplikuje při rozboru ukázek z čítanky svůj osobní pohled - umí vyhledat z různých zdrojů nejvýznamnější autory a jejich reprezentativní tvorbu - seznámí se se základními pojmy z teorie literatury - text interpretuje (vyjádří, jak mu rozuměl) a debatuje o něm - orientuje se v nabídce různých kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané konkrétní situaci - vystupuje a prakticky uplatňuje některé ze zásad společenského vystupování	– základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury – četba a interpretace literárního textu – kulturní instituce v ČR a v regionu – společenská kultura, principy a normy kulturního chování	
---	--	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- uvědomuje si příbuznost jazyků, orientuje se v soustavě jazyků na základě jejich podobnosti v různých oblastech - řídí se zásadami správné výslovnosti a aplikuje je v mluveném projevu; - uplatňuje znalosti českého pravopisu v písemném projevu v koncovkách podst. a příd. jmen; velká písmena ve jménech a názvech; skloňování a časování) - v písemném a mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví a skladby - určí základní skladební dvojici - pozná rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím - nahradí běžně používané cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	<i>Jazykové vědomosti a dovednosti</i> – evropské a světové jazyky – postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky – jazyková kultura – tvarosloví a skladba – obohacování slovní zásoby	

- volí prostředky příznačné komunikační situaci - zvládne napsat osobní dopis - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového - napíše vlastní životopis - porozumí základním principům psaní žádosti - vyhledá inzerát, odpoví, dokáže napsat i stručný inzerát - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů - orientuje se v jízdních řádech, telefonních seznamech, návodech, příručkách - ví, kde je místní knihovna a co v ní může najít - vybírá je a přistupuje k nim kriticky - rozumí vyhledávání na internetu - samostatně zpracovává informace, rozumí obsahu textu i jeho částí - dovede odlišit důležitější informace od méně důležitých až okrajových - pořizuje si z odborného textu výpisky a dělá si poznámky - samostatně vyhledává a využívá informace z různých slovníků a dalších příruček - pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem cizích slov a využívá je při psaní písemného projevu	<i>Komunikační a slohová výchova</i> – komunikační situace, komunikační strategie – projevy prostě sdělovací, administrativní a prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky (životopis, inzerát a odpověď na něj, popis osoby a věci) <i>Práce s textem a získávání informací</i> – informatická výchova – knihovny a jejich služby – noviny, časopisy a jiná periodika – internet – technika čtení, orientace v textu, jeho rozbor – získávání informací z textu (též odborného a administrativního)	
--	--	--

- seznámí se se základními autory 20. st. a jejich reprezentativní tvorbou - porozumí vybraným dílům i na základě filmových ukázek - přečte si a pohovoří o četbě příslušného žánru - přečte si ukázky k tématu z čítanky, provede písemný záznam o četbě - orientuje se v nabídce různých kulturních institucí - porovnává typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování v dané konkrétní situaci - vystupuje a prakticky uplatňuje některé ze zásad společenského vystupování	<i>Literární vzdělávání</i> – práce s literárním textem – základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury – četba a interpretace literárního textu – kulturní instituce v ČR a v regionu – společenská kultura, principy a normy kulturního chování	
--	---	--

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		16
- používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - zvládne napsat úřední dopis - sestaví a napíše evropský životopis - seznámí se s různými druhy smluv - umí vyplnit pracovní smlouvu - sestaví podnikatelský plán podle předlohy - vyhledává a orientuje se v nabídce trhu práce v rámci svého regionu	<i>Jazykové vědomosti a dovednosti</i> – slovní zásoba a její rozvrstvení vzhledem k příslušnému oboru vzdělání <i>Komunikační a slohová výchova</i> – projevy prostě sdělovací, administrativní a prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky (životopis, inzerát a odpověď na něj, popis osoby a věci) <i>Práce s textem a získávání informací</i> – noviny, časopisy a jiná periodika – internet	

5.2. Občanská výchova

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:

3 hodiny

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:

1 - 1 - 1

Obecné cíle

Občanská výchova se podílí na rozvoji osobnosti žáka a snaží se žáka připravit na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Rozvíjí kritické myšlení žáka, snaží se mu ukázat vhodné možnosti řešení krizových situací a napomáhá v poznání sama sebe. Učí žáky vhodně a nenásilně komunikovat s ostatními členy společnosti. Směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen ku vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu (tj. totožnost – tzn. kdo jsou z hlediska národa, území, náboženství, s jakým vzorem nebo partou mladých lidí se oni sami ztotožňují, jaký mají, nebo chtějí mít životní styl ...) a nenechat se manipulovat. Snaží se v žácích rozvíjet toleranci k ostatním skupinám ve společnosti. Napomáhá získávat právní vědomí.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je vybráno především ze vzdělávací oblasti „Společenskovední vzdělávání“ RVP. do předmětu byla zapracována některá témata ze vzdělávací oblasti „Vzdělání pro zdraví“. Jedná se o témata týkající se partnerských vztahů a sociálně patologických jevů, která byla zařazena do 1. ročníku.

Učivo předmětu je rozděleno do jednotlivých ročníků podle tematických okruhů.

Učivo **1. ročníku** obsahuje tematický okruh:

Člověk v lidském společenství.

Do okruhu spadají témata týkající se osobnosti jedince, komunikace, socializace, rodiny a zvládání náročných životních situací.

Učivo **2. ročníku** obsahuje tematický okruh:

Člověk jako občan.

Do okruhu spadají témata zabývající se státem, fungováním státu, problémem menšin, národnostních problémů a lidskými právy. Na konec ročníku je zařazena problematika

mediální výchovy.

Učivo **3. ročníku** obsahuje tematické okruhy:

Člověk a právo, Člověk a hospodářství, Česká republika - Evropa a svět.

První okruh je zaměřen na seznámení se základy hlavních právních disciplín. Druhý je zaměřen na základní principy mikroekonomických vztahů. Třetí na postavení a funkci ČR v Evropě, na principy světové globalizace a dále na členství ČR v mezinárodních organizacích.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- jednal odpovědně a žil čestně
- dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledal kompromisní řešení
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat
- dovedl se zastat člověka v kritické situaci
- odstraňoval a vyhýbal se zdraví škodlivým aktivitám a nebezpečným návykům
- dokázal jednat prosociálně, spolupracovat s jinými lidmi, s nimiž se bude navzájem respektovat a zvládne tolerovat jejich případné odlišnosti
- kontroloval a ovládal své jednání; jednal odpovědně a dokázal přijímat za svá rozhodnutí a jednání odpovědnost, nenechal se manipulovat
- samostatně se rozhodoval; při řešení problémů (úkolů) využíval logické myšlení
- uvědomoval si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- uplatňoval svá práva a respektoval práva druhých, chápal a toleroval odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- projevoval občanskou aktivitu, vážil si demokracie a svobody a choval se tak, aby byla zachována
- preferoval demokratické hodnoty, vystupoval zejména proti korupci, kriminalitě, respektoval lidská práva, chápal meze lidské svobody a tolerance, jednal odpovědně a solidárně
- získal empatii s lidmi fyzicky a duševně postiženými, ctil identitu jiných lidí a považoval je za stejně hodnotné
- jednal ekologicky

Důraz je kladen na přípravu na praktický život. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých kompetencí, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je organizována především pomocí klasických a aktivizujících metod. Z klasických metod je využívána především slovní metoda (výklad, práce s textem) a z aktivizujících metod jsou využívány následující metody: skupinová i samostatná práce žáků, brainstorming, diskuse. Ve výuce je používána moderní technika (video, počítač, internet, interaktivní tabule), pracovní listy, mapy. Žáci dostávají samostatné úkoly v hodinách nebo jako domácí práci. Při této metodě žáci vyhledávají potřebné informace, zamýšlí se nad daným tématem či problémem, popřípadě zpracují referát. Při skupinové práci žáci společně přichází na řešení problému, spolupracují a snaží se vycházet a dorozumět se s ostatními členy skupiny. Diskusní metody zařazuje učitel do výkladu podle vlastního uvážení. Zvláště pak při tématech jako jsou lidská práva, rasismus, diskriminace. Na praktických příkladech je poukazováno na propojení teorie s praxí. Žáci si během hodiny zapisují poznámky do sešitu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitel během školního roku hodnotí písemné práce, ústní aktivitu v hodině, vypracování uložených domácích prací, vedení si sešitu, samostatnou práci v hodině a zapojení do skupinové práce.

Žáci píší nejméně 2 písemné práce za pololetí v každém ročníku. Na písemné práce je kladen hlavní důraz. Podpůrným prostředkem k hodnocení je aktivita v hodinách, zapojení do skupinové práce, samostatná práce v hodině. Při některých tématech je do hodnocení započítána i domácí práce žáků (vyhledání informací, referáty, grafické zpracování témat).

Zařazení hodnocení slovních aktivit do klasifikace vždy záleží na daném vyučujícím.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- stanovit si svou vlastní efektivní strategii učení (studijní režim)
- aktualizovat svůj systém učení na základě vlastního kritického hodnocení
- vybírat ze získaných informací důležité
- provádět srozumitelné záznamy z mluvených projevů
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Kompetence k řešení problémů

- pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu
- přemýšlet o vzniku problémové situace a být motivováni k jejímu samostatnému řešení
- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problému
- navrhnout různé možnosti řešení problému
- zdůvodnit způsoby řešení a obhájit svůj postup
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

c) Komunikativní kompetence

- vhodně a přiměřeně formulovat své myšlenky, vhodně a přiměřeně se prezentovat
- jasně formulovat svůj názor, obhájit své stanovisko
- rozpoznat a zaznamenat (písemně) hlavní myšlenky ústního i písemného projevu
- zpracovat zadané téma na základě vyhledání informací v literatuře a informačních médiích s přihlédnutím k jazykovým a stylistickým normám

d) Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- zvládat základní principy vstřícných mezilidských vztahů
- aplikovat zdravý životní styl, pečovat o svůj duševní a fyzický rozvoj
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- zvládat týmovou práci a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- uznávat demokracii, vystupovat proti diskriminaci a nesnášenlivosti
- dodržovat zásady společenského chování
- chápat minulost i současnost svého národa v evropském a světovém kontextu

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a celoživotnímu vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli

g) Digitální kompetence:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- osobnost a její rozvoj (1..ročník)
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů (1. ročník)
- společnost - jedinec a společenské skupiny, kultura, náboženství (1. ročník)
- stát, politický systém, politika, soudobý svět (2. ročník)
- masová média (2. ročník)
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita (2. ročník)
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život (1. a 3. ročník)

Člověk a životní prostředí:

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí;
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě

Člověk a svět práce:

- práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí
- soustava školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání včetně rekvalifikací, nutnost celoživotního učení, možnosti studia v zahraničí
- písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací

Člověk a digitální svět:

- Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby se zapojovali do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním; řešili problémy s využitím vhodných digitálních technologií;
- V občanském vzdělávacím základu jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využívat digitální technologie v praktickém životě; ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru, při získávání a hodnocení informací z různých zdrojů.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. Dotace
Žák:		32
- charakterizuje, co je osobnost, pojmenuje a popíše složky osobnosti - uvede jednotlivé etapy vývoje osobnosti člověka a vlastními slovy je popíše - dovede na konkrétních příkladech rozpoznat faktory ovlivňující pozitivně proces učení - vysvětlí, co je socializace, kdy probíhá a kdo se na ní nejvíce podílí - definuje, co je sociální role a na konkrétních příkladech popíše, kdy dochází ke konfliktu soc. rolí - popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...) nebo jiné skupině - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci - dokáže rozpoznat verbální a neverbální komunikaci, objasní zásady asertivní komunikace - dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot - uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných	<u>Člověk v lidském společenství</u> - osobnost, složky osobnosti, co ovlivňuje osobnost člověka - vývoj osobnosti člověka - učení - proces socializace a sociální skupiny - lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - komunikace - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě - manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí - partnerské vztahy; lidská sexualita (Péče o zdraví)	

partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; (Péče o zdraví) - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen); - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví;(péče o zdraví) - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty a náboženská nesnášenlivost	- postavení mužů a žen rodině a ve společnosti - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví (Péče o zdraví) - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus	
--	---	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. Dotace
Žák:		32
- charakterizuje stát (hlavní znaky), uvede a popíše rozdělení státu na formy a typy - uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu a jeho ostatním lidem občan povinnosti - uvede základní zásady a principy na nichž je založena demokracie - dovede debatovat o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie - uvede příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost...) - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích přijímat kriticky	<u>Člověk jako občan</u> - stát a jeho funkce, Ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - základní hodnoty a principy demokracie	

- orientuje se v Ústavě ČR, popíše funkci moci zákonodárné, výkonné a soudní, funkci ústavního soudu - uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby (uvede znaky svobodných voleb) a proč se jich mají lidé zúčastnit - popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran - uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti - v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi), od špatného - nedemokratického jednání - objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky - uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe - vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné - uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech - včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena - na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem některé z menšin - uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti - diskutuje o rasismu a jeho projevech ve společnosti - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích (mediální	- politika, politické strany, volby, právo volit - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití; - politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - rasy, národy a národnosti; většina a menšiny ve společnosti - klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití; genocida v době druhé světové války, jmenovitě Slovanů, Židů, Romů a politických odpůrců; migrace v současném světě, migranti, azylanti - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti	
---	---	--

obsahy) přijímat kriticky - je schopen rozeznat zcela konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky,...) - dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví. (Péče o zdraví)	- svobodný přístup k informacím; média(tisk, televize, rozhlas, Internet), funkce médií, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama (Péče o zdraví)	
--	---	--

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. Dotace
Žák:		32
- popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství - uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - uvede funkce trestu, druhy trestů, polehčující a přitěžující okolnosti - vlastními slovy popíše krajní nouzi a nutnou sebeobranu - definuje co je přestupek, uvede druhy přestupků a trestů za přestupky - popíše a dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...) - vznik manželství, rozvod - vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému - charakterizuje adopci a pěstounskou péči - dovede reklamovat koupené zboží nebo služby - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb včetně produktů finančního trhu)	<u>Člověk a právo</u> - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR; právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové) - trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech, kriminalita páchaná mladistvými - rodinné právo - právo a mravní odpovědnost v běžném životě; vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu, práva spotřebitele - předpisy na ochranu spotřebitele - obsah smluv	

- na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek - dovede z textu smlouvy zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva a jaké jsou důsledky neznalosti smlouvy; a to včetně jejích všeobecných podmínek - popíše fungování trhu, zákon nabídky a poptávky ve všech druzích trhu - komoditním, finančním a pracovním - dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti - popíše funkci Úřadu práce v souvislosti s nezaměstnaností a možnostmi rekvalifikace - charakterizuje možné formy získání rekvalifikace - vysvětlí formu podpory v nezaměstnanosti, její výši a dobu proplácení - uvede základní principy vzniku pracovního poměru - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva - povinnosti a práva zaměstnavatele a zaměstnance při jejím vzniku - popíše za jakých okolností je možná změna pracovní smlouvy - vysvětlí ukončení pracovního poměru - výpovědi, uplynutím doby, charakterizuje povinnosti a práva zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s ukončením pracovního poměru - dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech - vysvětlí funkci peněz, druhy peněz, funkci České národní banky a komerčních bank při emisi peněz do oběhu - dovede si zřídit peněžní účet a sleduje pohyb peněz na svém účtu; používá	<u>Člověk a hospodářství</u> - trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, stanovení ceny) - hledání zaměstnání, služby Úřadů práce - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace - pracovní poměr, vznik, změna, ukončení - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk - peněžní ústavy a jejich služby (v	
---	---	--

nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku - popíše způsoby platebního styku (hotovostní a bezhotovostní) - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování, uvede jak se bránit důsledkům inflace - charakterizuje oblast životní úrovně člověka z ekonomického hlediska, popíše spotřební koš a jeho vliv na inflaci - orientuje se v základních otázkách pojištění, které souvisí s pracovním poměrem, důvody a způsoby úhrady sociálního a zdravotního pojištění, funkci zdravotních pojišťoven - charakterizuje princip mzdy, popíše její složky - tarifní, nadtarifní, orientuje se v oblastech úkolové a časové mzdy - popíše motivační prvky odměn, příplatků - orientuje se v daňové soustavě - charakterizuje přímé a nepřímé daně, daň z příjmu fyzických a právnických osob, principy spotřební daně - orientuje se v základních principech pomoci sociálně potřebným občanům, charakterizuje neziskové organizace, které se touto pomocí zabývají, vysvětlí důvody charitativní pomoci výše uvedeným sociálním skupinám - dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy - popíše státní symboly - vysvětlí k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké jí z toho plynou závazky - uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě)	tuzemské a zahraniční měně) - inflace - pojištění - sociální, zdravotní, komerční - mzda, druhy mzdy (časová, úkolová) - daně, daňová přiznání - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům <u>Česká republika, Evropa a svět</u> - ČR a její sousedé - České státní a národní symboly - současný svět: bohaté a chudé země, velmoci; ohniska napětí	
---	---	--

- na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace - uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě - popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům - na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem	v soudobém světě - ohniska napětí v soudobém světě - globalizace - globální problémy - ČR a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě	
--	--	--

5.3. Základy podnikání

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	Denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

ZÁKLADY PODNIKÁNÍ

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:

1 hodina

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:

0 - 0 - 1

Obecné cíle

Cílem vyučovacího předmětu Základy podnikání je poskytnout žákům odborné kompetence potřebné pro jejich uplatnění na trhu práce a současně přispět k osvojení základních návyků vhodných při komunikaci se zákazníkem. Během vyučování rovněž získají právní vědomí v oblasti podnikání. V rámci tohoto předmětu se žáci naučí vykonávat veškeré úkony spojené se založením živnosti.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je vybráno ze vzdělávací oblasti „Společenskovední vzdělávání“ RVP a je zařazeno do **3. ročníku**.

Předmět ZÁKLADY PODNIKÁNÍ se člení na získávání teoretických poznatků k jednotlivým formám podnikání a na praktické dovednosti potřebné pro podnikání.

V první části se žáci naučí rozeznávat jednotlivé formy podnikání, principy jejich založení a způsob fungování. Seznámí se s všemi formami podnikání. Jejich výhodami a nevýhodami.

V druhé části se seznámí s povinnostmi podnikatele - živnostníka vůči státu. Seznámí se s principem odvodů na sociální, zdravotní a nemocenské pojištění, seznámí se s všemi druhy daní a způsoby placení jednotlivých daní.

V další části učební osnovy se seznámí se způsobem zajištění finančních zdrojů a výběrem bankovního ústavu.

Seznámí se s náležitostmi souvisejícími se sepsáním jednotlivých smluv, bude znát všechny náležitosti smlouvy tak, aby je dokázal efektivně využívat.

V části marketing a reklama se seznámí s návodem pro správné fungování firmy. Pochopí význam jednotlivých druhů propagace a reklamy pro oslovení a získání potencionálních zákazníků. Seznámí se s tvorbou WWW stránek.

V poslední části se seznámí se způsobem vedení účetnictví, způsobem vykazování daní a daňového přiznání.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- byl motivován k celoživotnímu vzdělávání

- dovedl optimálně využívat informací hromadných sdělovacích prostředků pro své potřeby
- dokázal vyslechnout názory jiných lidí
- kontroloval a ovládal své jednání, jednal odpovědně a dokázal přijímat za svá rozhodnutí a jednání odpovědnost
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat
- uplatňoval svá práva a respektoval práva druhých, chápal a toleroval odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých; oprostil se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, intolerance, rasismu, náboženské i jiné nesnášenlivosti
- dovedl se zastat člověka v kritické situaci
- uměl projevovat své city.

Důraz je kladen na přípravu na praktický život. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých kompetencí, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je organizována především pomocí klasických a aktivizujících metod.

Z klasických metod je využívána především slovní metoda (výklad, práce s textem) a z aktivizujících metod jsou využívány následující metody: skupinová i samostatná práce žáků, brainstorming, diskuse. Ve výuce je používána moderní technika (video, počítač, internet, interaktivní tabule). Žáci dostávají samostatné úkoly v hodinách nebo jako domácí práci. Při této metodě žáci vyhledávají potřebné informace, zamýšlí se nad daným tématem či problémem, popřípadě zpracují referát. Při skupinové práci žáci společně přichází na řešení problému, spolupracují a snaží se vycházet a dorozumět se s ostatními členy skupiny.

Diskusní metody zařazuje učitel do výkladu podle vlastního uvážení. Žáci si během hodiny zapisují poznámky do sešitu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s Klasifikačním řádem školy. Vyučující hodnotí vyjadřovací schopnosti, dovednosti, propojení znalostí, porozumění probrané látce. Podklady pro hodnocení učitel získává těmito způsoby:

- soustavným sledováním žáka při plnění zadaných úkolů a jeho připravenost na vyučování
- písemnými testy, které slouží k ověření nezbytných teoretických znalostí tematického celku, jsou zařazovány vždy po probrání daného tematického celku
- ústním zkoušením - žák by měl být jednou za pololetí zkoušen ústně
- samostatným vypracováním praktických úkolů, které slouží k ověření získaných dovedností např. vyhotovení dokladů a formulářů, vypracování referátů, projektů na dané téma, vyhledání potřebných podkladů a informací, schopnost zinscenovat určitou situaci apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- stanovit si svou vlastní efektivní strategii učení (studijní režim)
- vyhledávat informace v různých zdrojích (písemných, elektronických)
- vybírat ze získaných informací důležité
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Kompetence k řešení problémů:

- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problémů
- navrhnout různé možnosti řešení problému
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

- pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu

c) Kompetence komunikativní:

- dbát na kulturu projevu - na chování, vyjadřování, na zvukovou i grafickou stránku jazykového projevu
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty
- zpracovat zadané téma na základě vyhledání informací v literatuře a informačních médiích s přihlédnutím k jazykovým a stylistickým normám
- využít jazykové dovednosti ve svém pracovním prostředí, porozumět odborné terminologii svého oboru, porozumět pracovním pokynům

d) Kompetence sociální a personální:

- určovat si životní priority a cíle podle svých osobních předpokladů a možností
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- získávat zpětnou vazbu na své vystupování
- zvládat základní principy vstřícných mezilidských vztahů, nezaujatě posuzovat návrhy druhých, nepodléhat předsudkům v souvislosti s názory jiných lidí
- aplikovat zdravý životní styl, pečovat o svůj duševní a fyzický rozvoj

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- uznávat demokracii, vystupovat proti diskriminaci a nesnášenlivosti
- dodržovat zásady společenského chování
- podporovat a pozitivně přistupovat k hodnotám regionální, národní, evropské a světové kultury
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu a žít čestně

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a celoživotnímu vzdělávání
- orientovat se v možnostech dalšího zvyšování kvalifikace ve svém oboru

g) Digitální kompetence:

- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a svět práce:

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení; – ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech –

informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

Člověk a digitální svět:

- Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby při školní práci využívali vhodné digitální technologie; ukládali si zajímavé odkazy pro další použití; chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem, budovali svou digitální identitu a zajímali se o to, jak k ní přispívají ostatní.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání		Hod. dotace
Žák:	Učivo	32
- rozhodne a vybere správnou a výhodnou formu podnikání, uvědomí si výhody a případné nevýhody svého rozhodnutí - pochopí rozdíl mezi jednotlivými formami - seznámí se s zákonnou povinností registrace při zakládání firmy - seznámí se se všemi povinnými odvody a daněmi vůči státu, - vyhledá příslušné úřady a legislativu s tím spojenou - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění - sestaví jednoduchý rozpočet jednotlivce a domácnosti, rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje, navrhne jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky - vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků s ohledem na své potřeby - vysvětlí jak se vyvarovat předlužení, posoudí výši úrokových sazeb a na příkladu ukáže rozdíl mezi úrokovou	<u>Formy podnikání a způsob jejich založení</u> - fyzická osoba OSVČ - živnost ohlašovací - koncesované živnosti - právnická osoba - s.r.o., a.s., v.o.s., k.s., družstvo - Živnostenský úřad, živnostenský list a živnostenský zákon <u>Odvody a daně</u> - Jednotný registrační formulář, CRM - FÚ - daně a způsob placení - ZP - zdravotní pojištění - OSSZ - sociální pojištění - DPH, silniční daň <u>Zajištění finančních zdrojů</u> - finanční plán - rozpočet jednotlivce a domácnosti - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - vnitřní a vnější zdroje - typy úvěrů, výhody a nevýhody - výběr bankovního ústavu	

sazbou a RPSN (roční procentní sazba nákladů) - přesvědčivě rozhodne o bankovním ústavu - dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho vhodné (půjčka), nebo nutné a výhodné - seznámí se s obsahem a vyplněním příslušných smluv, spojených se zakládáním a provozem firmy - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám - uvědomí si důležitost marketingu pro plynulost chodu firmy a její perspektivní růst, analýza konkurence, oslovení zákazníka - vyjmenuje způsoby reklamy a inzerce, vytvoří plakát, vizitku, inzerci a seznámí se s tvorbou www stránek - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa, období - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH) a klamavé nabídky - seznámí se s jednotlivými účetními výkazy, sestaví jednoduchou rozvahu - rozlišuje výrazy aktiva a pasiva - dovede rozlišit výrazy - náklady, výnosy, zisk a ztráta - seznámí se s podklady pro daňové přiznání	- služby peněžních ústavů <u>Smlouvy</u> - úvěrová smlouva, nájemní smlouva, pojistná smlouva - dodavatelsko odběratelské smlouvy, - pracovní smlouva - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu <u>Marketing, propagace a reklama</u> - marketinkový plán, cenová politika - metody a forma propagace - použití a tvorba reklamy <u>Účetnictví, daně</u> - účetnictví – pojem, druhy - účetní výkazy - rozvaha - výsledovka - cash flow - hospodářský výsledek - daňové přiznání	
--	--	--

5.4 Matematika

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

MATEMATIKA

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 3 hodiny

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků: 1 - 1,5 - 0,5

Obecné cíle

Obecným cílem matematiky je rozvíjet logické, matematické a analytické myšlení žáků. Učí žáky postupy a řešení matematických problémů. Napomáhá žákům orientovat se v matematickém textu a v následné práci ze získanými poznatky. Také je podpůrným předmětem pro ostatní odborné předměty, kde je nutno využívat matematických dovedností a znalostí. Zároveň učí žáky využívat matematických dovedností v praxi.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje všechny části RVP z oblasti matematického vzdělávání. Učivo předmětu je zaměřeno na rozvíjení a upevňování matematických dovedností s důrazem na jejich aplikaci v praktických životních situacích.

V **1. ročníku** budou probírány tematické okruhy:

- operace s reálnými čísly - přirozenými, celými a racionálními
- geometrie – planimetrie
- seznámení se se základními pojmy, rovinnými útvary

Ve **2. ročníku** budou probírány tematické okruhy :

- aritmetické operace s přirozenými a celými čísly
- bankovky, mince, platební karty a manipulace s nimi
- prostorové útvary
- výpočty objemů a povrchů těles
- práce s kalkulátorem
- úprava výrazů

Ve **3. ročníku** budou probírány tematické okruhy :

- řešení úloh s procentovým výpočtem

- práce s daty v diagramech, grafech a tabulkách
- orientace ve výpočtu mezd
- seznámení se s povrchy a objemy těles

Výklad učiva bude směřován hlavně na praktické využití.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá především pomocí klasických a aktivizujících metod. Z klasických metod to je hlavně slovní výklad a z aktivizujících metod hlavně samostatná práce žáků. Žáci si při výuce vedou sešit, do kterého si zapisují poznámky z výuky. Žáci používají učebnice pro odborná učiliště. Učitelé vychází především ze sbírek příkladů. Učitelé využívají metody frontálního výkladu, samostatné práce žáků, práce žáků u tabule a práci s matematickým textem a matematickými daty. Při výuce je využívána i moderní výpočetní technika, kalkulačky, sbírky příkladů, tabulky, modely a rýsovací pomůcky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- propojovat vybrané informace (znalosti, dovednosti) a vytvářet si svou informační mapu (mezipředmětové vazby)
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- určit a vhodně používat důležité faktory (motivace, dostatek času, opakování, spojení s praxí, vhodně zpracované informace, dřívější znalosti, atd.) podporující proces učení
- aktualizovat svůj systém učení na základě vlastního kritického hodnocení
- k vyhledávání informací využívat vhodné zdroje, pomůcky

b) Kompetence k řešení problémů:

- pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu
- kriticky myslet, používat vhodné způsoby řešení problému, užívat při řešení problému své dřívější zkušenosti a ověřené myšlenkové, matematické a empirické metody
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

c) Komunikativní kompetence:

- vhodně a přiměřeně formulovat své myšlenky, vhodně a přiměřeně se prezentovat
- vyjadřovat se (ústně i písemně) srozumitelně a souvisle s přihlédnutím k pravidlům českého jazyka a účelu jednání
- dbát na kulturu projevu - na chování, vyjadřování, na zvukovou i grafickou stránku jazykového projevu

d) Personální a sociální kompetence:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

e) Občanské kompetence

- dodržovat zásady společenského chování

f) Matematické kompetence:

- správně používat a převádět jednotky matematických veličin

- vytvářet a správně interpretovat různé formy znázornění vztahů mezi určitými jevy a veličinami, tj. tabulky, grafy, schémata
- provádět reálný odhad (ve vybraných oblastech) výsledků řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi údaji při řešení praktických úkolů; popsat a využít souvislosti mezi veličinami pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině,
- případně v prostoru

g) Digitální kompetence:

- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat v obou ročnících

Občan v demokratické společnosti: (průběžně v 1. a 2. ročníku)

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů

Člověk a životní prostředí: (1., 2. ročník)

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);

Člověk a svět práce: (2.ročník - práce s daty).

- trh práce, jeho ukazatele

Člověk a digitální svět:

- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě;
- Žáci jsou vedeni zejména tak, aby při školní práci využívali vhodné digitální technologie; ukládali si zajímavé odkazy pro další použití; rozeznali provozní stav počítače/digitálního zařízení a podle toho postupovali, v případě nesnáží si vyžádali pomoc.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly - používá různé zápisy racionálního čísla - provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly - zaokrouhlí desetinné číslo - znázorní reálné číslo na číselné ose - používá a převádí jednotky (délky, hmotnosti, času) - užívá při výpočtech kalkulátoru	Operace s reálnými čísly – přirozená a celá čísla – racionální čísla – reálná čísla Planimetrie	

- využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a problémů - sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků z daných prvků a určí jejich obvod a obsah - určí obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice	– základní pojmy – trojúhelník – mnohoúhelníky – kružnice a kruh	
---	---	--

2.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		48
- provádí aritmetické operace s čísly - určí hodnotu výrazu - upravuje jednoduché výrazy - řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé - Určí přímou a nepřímou úměrnost úlohy - používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu - rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti, posoudí, kdy funkce roste nebo klesá - určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin - rozlišuje základní tělesa a určí povrch a objem krychle, kvádra a válce	<i>Operace s reálnými čísly</i> <i>Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic</i> – výrazy s proměnnými, mnohočlen – lineární rovnice o jedné neznámé <i>Funkce</i> <i>Výpočet povrchů a objemů těles</i> – základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru – tělesa	

3.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		16
- řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu - určí druhou mocninu a odmocninu čísla	<i>Operace s reálnými čísly</i> – procento a procentová část, jednoduché úrokování – mocniny a odmocniny	

pomocí kalkulačtorů - porovnává veličiny, dělí celek v daném poměru - používá měřítka výkresů, plánů a map při řešení úloh - vysvětlí a použije data vyjádřená v diagramech, grafech a tabulkách - určí povrch a objem těles	<i>Poměr , měřítko</i> <i>Práce s daty</i> <i>Výpočty povrchů a objemu těles</i>	
--	---	--

5.5. Tělesná výchova

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:

3 hodiny

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:

1 - 1 - 1

Obsahové cíle

Cílem učiva daného předmětu je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví, nabývají na významu i dovednosti potřebné na ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Oblast vzdělávání pro zdraví zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele při provádění a zapojení do rozhodovacích procesů řízení příslušných aktivit. V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci v duchu fair play při společných aktivitách a soutěžích.

V tělesné výchově se rozvíjejí pohybově nadaní, průměrní i zdravotně oslabení žáci.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělání pro zdraví. Převažující formou realizace je vyučovací hodina v délce 45 minut. Obsah předmětu je realizován v blocích.

Hlavní učivo je vybráno z různých sportovních odvětví směřujících k všeobecnému tělesnému rozvoji žáka (tělesná cvičení, gymnastika, atletika, míčové hry).

Jde o cyklickou výuku, která je zaměřena na výkonnostní a pohybový vývoj jedince.

Opakováním obsahu učiva v jednotlivých ročnících mohou žáci sledovat vlastní výkonnostní růst.

Žáci se během vzdělávání mohou v případě zájmu zúčastnit aktuálně nabízených volitelných sportovních kurzů a povinně se zúčastní jednoho kurzu, jenž se vztahuje k ochraně obyvatel za mimořádných událostí.

a) Volitelné kurzy:

- sportovně turistický kurz - 1.- 3. ročník

b) Povinný kurz:

- Ochrana člověka za mimořádných událostí - každý rok

Sportovní soutěže:

meziškolní - dle nabídky v průběhu celého školního roku,

meziročníkové - v průběhu celého školního roku.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- byl motivován k potřebě celoživotního vzdělávání
- měl důvěru ve vlastní schopnosti a byl svědomitý při plnění úkolů
- uznával, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- dokázal vyslechnout názory jiných lidí
- dovedl přiměřeně reagovat na výtky a neúspěchy ve své práci
- dokázal spolupracovat s jinými lidmi, s nimiž se bude navzájem respektovat a zvládne tolerovat jejich případné odlišnosti
- kontroloval a ovládal své jednání; jednal odpovědně a dokázal přijímat za svá rozhodnutí a jednání odpovědnost
- uvědomoval si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- odstraňoval a vyhýbal se zdraví škodlivým aktivitám a nebezpečným návykům
- preferoval pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu
- získal na základě svých znalostí, schopností a dovedností správnou míru sebevědomí
- měl vhodnou míru odpovědnosti za sebe sama a schopnost morálního úsudku
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Používané metody: hlavní metodou je praktické cvičení, dále slovní metody, názorně demonstrační metody (hl. pozorování, předvádění - ukázka: „pokus - omyl“, aj.), metody standardního (nepřetržitého nebo přerušovaného) zatížení a metody střídavého (nepřetržitého nebo přerušovaného) zatížení.

Organizační formy výuky:

- hromadná výuka
- skupinová výuka
- individuální výuka

Výuka se uskutečňuje v tělocvičně školy, ve školní posilovně (žáci ji mohou 3x týdně využívat i v odpoledních hodinách) a venku v blízkosti školy, popř. na veřejných sportovištích. Dovednostní a výkonnostní úroveň žáků je velmi rozdílná. Rozsah učiva v jednotlivých tematických celcích přesahuje (při daném časovém prostoru pro povinnou tělesnou výchovu) možnosti některých žáků a není tedy možné uspokojit potřeby všech žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě.

Žák je hodnocen za:

- vlastní výkon (dovednost) dle výkonnostních tabulek
- změnu ve vlastním výkonu (dovednosti), či snahu o tuto změnu
- zvládnutí konkrétního splnitelného cíle (dílčího úkolu)
- aktivitu a vztah k pohybu
- zájem o tělesnou výchovu a sport
- vztah k plnění úkolů tělesné výchovy, projevující se v chování žáků

S výkonnostními tabulkami je žák seznámen na začátku každého klasifikačního období. Při

klasifikaci se také přihlíží k somatickým předpokladům a zdravotnímu stavu žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- určit a vhodně používat důležité faktory (motivace, dostatek času, opakování, spojení s praxí, vhodně zpracované informace, dřívější znalosti, atd.) podporující proces učení
- vybírat ze získaných informací důležité
- využívat v učení a vzdělávání zkušenosti druhých lidí
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Kompetence k řešení problémů:

- pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu
- přemýšlet o vzniku problémové situace a být motivován k jejímu samostatnému řešení
- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problému
- navrhnout různé možnosti řešení problému
- zdůvodnit způsoby řešení a umět obhájit svůj postup
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků
- vyhledávat týmové řešení problémů, akceptovat názory ostatních

c) Komunikativní kompetence:

- vhodně a přiměřeně formulovat své myšlenky, vhodně a přiměřeně se prezentovat
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty
- využít jazykové dovednosti ve svém pracovním prostředí, porozumět odborné terminologii svého oboru, porozumět pracovním pokynům

d) Personální a sociální kompetence:

- reálně si vymezit vlastní duševní a fyzické schopnosti
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- zvládat týmovou práci a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- získávat zpětnou vazbu na své vystupování
- zvládat základní principy vstřícných mezilidských vztahů, nezaujatě posuzovat návrhy druhých, nepodléhat předsudkům v souvislosti s názory jiných lidí
- aplikovat zdravý životní styl, pečovat o svůj duševní a fyzický rozvoj

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném
- uznávat demokracii, vystupovat proti diskriminaci a nesnášenlivosti
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

f) Matematické kompetence:

- správně používat jednotky matematických veličin

g) Digitální kompetence:

- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů

Toto průřezové téma je rozvíjeno průběžně ve všech ročnících.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- objasní na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí - vysvětlí stručně pojem „zdravý životní styl“ - vhodně používá odbornou terminologii - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - volí sportovní vybavení odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat - uplatňuje zásady bezpečnosti během cvičení, volí vhodný cvičební úbor a obuv - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - ovládá základní pravidla jednotlivých her, dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží	<u>Zdraví</u> - činitele ovlivňující zdraví Prevence úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví <u>Teoretické poznatky</u> - odborné názvosloví <u>Teoretické poznatky</u> - odborné názvosloví - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika, zásady sportovního tréninku - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost; - vhodné oblečení - cvičební úbor a obutí - regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží	

- dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - je schopen zdokonalovat své tělesné a pohybové projevy - dokáže spojit jednotlivé akrobatické prvky do krátké sestavy - ovládá skrčku, roznožku v jejich základním provedení - ovládá techniku šplhu na tyči - je schopen spojit provedení pohybu s hudebním doprovodem - je schopen poskytnout záchranu či dopomoc při cvičení na nářadí - ovládá techniku rychlostního běhu a nízkého startu - je schopen spojit jednotlivé části skoku dalekého a vybraným způsobem jej provést v celku - dovede rozvíjet vytrvalost, jako základní předpoklad fyzického zatížení v souladu s rozvojem volných vlastností - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva, dovede rozlišit jednání fair play - ovládá správnou techniku driblingu,	- rozhodování - zdroje informací <u>Tělesná cvičení</u> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. <u>Gymnastika</u> - akrobacie - kotoul vpřed a vzad; průpravná cvičení pro přemet stranou, stoj na rukou s oporou, poskoky, rovnovážné polohy - přeskok - skrčka, roznožka - šplh - na tyči - rytmiická gymnastika, aerobik, posilování s malými činkami, gumičkami a pod. - s hudebním doprovodem - záchrana a dopomoc <u>Atletika</u> - sprinty - rozvoj rychlosti, nízký start - skok daleký - odrazová cvičení, rozběh, odraz - vytrvalostní běh - průběžně zařazován jako prostředek rozvoje celkové vytrvalosti - běh v terénu <u>Pohybové hry</u> - u vybraných pohybových her zvládnout základní herní dovednosti, základní pravidla - košíková- dribling, přihrávky, střelba	
---	--	--

dokáže přihrát míč spoluhráči, ovládá techniku trestného hodu - ovládá oba základní způsoby odbití míče přes síť a techniku spodního podání; - je schopen zpracovat přihraný míč, ovládá jeho vedení a opět jej dokáže přihrát, ovládá střelbu na bránu - ovládá techniku pádů, je schopen použít základní prvky sebeobrany v případě nutnosti - ověří úroveň tělesné zdatnosti - je schopen zhodnotit úroveň své svalové síly a dosahovat lepšího osobního výkonu; dovede používat protahovací cvičení pro danou posilovanou skupinu, v posilovně dovede vhodně používat stroje v souladu se zásadami bezpečnosti - ověří si úroveň svalové nerovnováhy - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, svalové síly, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - je schopen vybrat si do budoucnosti ty aktivity, které budou jeho zdraví prospěšné, dokáže rozlišit cviky nevhodné či dokonce škodlivé a vyvaruje se jich - ovládá základní způsoby sjíždění, zatáčení a zastavování na lyžích - dovede se na lyžích otáčet, zvedat po pádu, zvládá jednoduché výstupy a obraty - ovládá základní pohyb vpřed na běžeckých lyžích, je schopen zastavit, obrátit se - uvědomuje si nebezpečí hor a dovede se v horském prostředí vhodným způsobem chovat	z místa - odbíjená - přihrávky obouruč vrchem, spodem; spodní podání - kopaná- zpracování, vedení míče, přihrávky, střelba. <u>Úpoly</u> - pády, základní sebeobrana <u>Testování tělesné zdatnosti</u> - motorické testy <u>Posilování</u> - zásady silového tréninku, strečink, posilování vlastní vahou, kruhový trénink v posilovně <u>Zdravotní tělesná výchova</u> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity <u>Lyžování</u> - kurz formou jednodenních výjezdů (dle zájmu žáků a sněhových podmínek) - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění terénních nerovností) - základy běžeckého lyžování (v rámci hodin TV) - chování při pobytu v horském prostředí (přednáška, projekce)	
---	---	--

- zvládá správný postoj na bruslích - ovládá jízdu vpřed a techniku zastavení - využívá různých forem turistiky - orientuje se v krajině - dokáže uplatnit osvojené dovednosti aplikovat ve změněných terénních a povětrnostních podmínkách - dovede s jistotou plavat alespoň jedním plaveckým způsobem - prokáže dovednosti poskytnutím první pomoci sobě a jiným - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	<u>Bruslení</u> - kurz (dle možností a zájmu žáků) - základy techniky bruslení <u>Turistika a sporty v přírodě - kurz</u> - příprava turistické akce - orientace v terénu a krajině - orientační běh - sportovní hry - plavání <u>První pomoc</u> - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život - úrazy při sportu <u>Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí- kurz</u> - mimořádné události (havárie, živelné pohromy, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	
--	---	--

2.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- vhodně používá odbornou terminologii - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály - volí sportovní vybavení odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat	Teoretické poznatky - odborné názvosloví - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení - cvičební úbor a obutí	

- uplatňuje zásady bezpečnosti během cvičení, volí vhodný cvičební úbor a obuv - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - ovládá základní pravidla jednotlivých her, dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - je schopen zdokonalovat své tělesné a pohybové projevy - dokáže spojit jednotlivé akrobatické prvky do krátké sestavy - s dopomocí či bez je schopen provést podmet, toč vpřed, závěs v podkolenní, výmyk - ovládá techniku šplhu na tyči a na laně s přírazem - je schopen spojit provedení pohybu s hudebním doprovodem - je schopen poskytnout záchranu či pomoc při cvičení na nářadí - je schopen zlepšovat úroveň svých rychlostních schopností ovládá	- regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování - zdroje informací <u>Tělesná cvičení</u> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. <u>Gymnastika</u> - gymnastika: - akrobacie- kotoul vpřed, vzad; kotouly do roznožení, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí; poskoky, rovnovážné polohy - hrazda- podmet, toč vpřed, závěs v podkolenní, výmyk - šplh- na tyči, na laně - rytmická gymnastika, aerobik, cvičení s náčiním, posilování s malými činkami, gumičkami - s hudebním doprovodem - tance - záchrana a pomoc <u>Atletika</u> - sprinty - rozvoj rychlosti, starty, štafetový běh	
--	---	--

ve zjednodušené formě štafetovou předávku - je schopen spojit jednotlivé části skoku vysokého a vybraným způsobem jej provést v celku - dovede rozvíjet vytrvalost, jako základní předpoklad fyzického zatížení v souladu s rozvojem volných vlastností - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva, dovede rozlišit jednání fair play - ovládá správnou techniku dvojtaktu, dokáže vystřelit z dvojtaktu, uplatňuje útočné či obranné činnosti dle situace - zvládá oba základní způsoby odbití míče s větší přesností, zvládne techniku vrchního podání, uplatňuje útočné či obranné činnosti dle situace - je schopen přesněji zpracovat přihraný míč, vedení i přihrávky jsou účelné a přesné, dokáže dle situace uplatňovat útočné či obranné zákroky - ovládá techniku pádů, je schopen použít základní prvky sebeobrany v případě nutnosti - ověří úroveň tělesné zdatnosti - je schopen zhodnotit úroveň své svalové síly a dosahovat lepšího osobního výkonu; dovede používat protahovací cvičení pro danou posilovanou skupinu, v posilovně	- skok vysoký - odrazová cvičení, rozběh, odraz, seznámení s technikami skoku vysokého - vytrvalostní běh- průběžně zařazován jako prostředek rozvoje celkové vytrvalosti - běh v terénu <u>Pohybové hry</u> - drobné (rozvoj pohyblivosti, spolupráce, rychlosti) - sportovní - u vybraných pohybových her zdokonalovat získané herní dovednosti, základní pravidla, dorozumívání při hře - košíková- dvojtakt, střelba z dvojtaktu, obranné a útočné situace - odbíjená - přesnost přihrávek obouruč vrchem a spodem; vrchní podání, obranné a útočné situace - kopaná- obratnost s míčem, vedení míče ve ztížených podmínkách, obranné a útočné situace <u>Úpoly</u> - pády, základy sebeobrany, základní sebeobrana <u>Testování tělesné zdatnosti</u> - motorické testy <u>Posilování</u> - zásady silového tréninku; strečink; posilování vlastní vahou; kruhový trénink v posilovně	
---	---	--

dovede vhodně používat stroje v souladu se zásadami bezpečnosti - ověří si úroveň svalové nerovnováhy - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, svalové síly, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - je schopen vybrat si do budoucnosti ty aktivity, které budou jeho zdraví prospěšné, dokáže rozlišit cviky nevhodné či dokonce škodlivé a vyvaruje se jich - ovládá základní způsoby sjíždění, zatáčení a zastavování na lyžích - dovede se na lyžích otáčet, zvedat po pádu, zvládá jednoduché výstupy a obraty - ovládá základní pohyb vpřed na běžeckých lyžích, je schopen zastavit, obrátit se - uvědomuje si nebezpečí hor a dovede se v horském prostředí vhodným způsobem chovat - zvládá správný postoj na bruslích - ovládá jízdu vpřed a techniku zastavení - využívá různých forem turistiky - orientuje se v krajině - dokáže uplatnit osvojené dovednosti aplikovat ve změněných terénních a povětrnostních podmínkách - dovede s jistotou plavat alespoň jedním plaveckým způsobem - prokáže dovednosti poskytnutím první pomoci sobě a jiným	<u>Zdravotní tělesná výchova</u> - speciální korektivní cvičení - podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity <u>Lyžování</u> - kurz formou jednodenních výjezdů (dle zájmu žáků a sněhových podmínek) - základy sjezdového lyžování - (zatáčení, zastavování, sjíždění terénních nerovností) - základy běžeckého lyžování (v rámci hodin TV) - chování při pobytu v horském prostředí (přednáška, projekce) <u>Bruslení</u> - kurz (dle možností a zájmu žáků) - základy techniky bruslení <u>Turistika a sporty v přírodě - kurz</u> - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh - sportovní hry - plavání <u>První pomoc</u> - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život - úrazy při sportu <u>Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných</u>	
--	---	--

- popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	<u>událostí- kurz</u> - mimořádné události (havárie, živelné pohromy, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	
---	--	--

3.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- vhodně používá odbornou terminologii - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - volí sportovní vybavení odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat - uplatňuje zásady bezpečnosti během cvičení, volí vhodný cvičební úbor a obuv - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - ovládá základní pravidla jednotlivých her, dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	<u>Teoretické poznatky</u> - odborná terminologie (názvosloví) - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika, zásady sportovního tréninku - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení - cvičební úbor a obutí - záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; - regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží; olympionismus - rozhodování - zdroje informací	

- využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - je schopen zdokonalovat své tělesné a pohybové projevy - dokáže se na kruzích komíhat, otočit se, ovládá svis vznesmo, svis střemhlav - ovládá základní přímé skoky, správně načasuje odraz, je schopen provést skoky do roznožení či přednožení, dovede své pohyby ve výskoku koordinovat, dle schopností žáků - ovládá salto vpřed - dovede přejít kladinu ve výponu, obrátit se, zvládne základní rovnovážné polohy a drobné poskoky - ovládá techniku šplhu na tyči a na laně s přírazem, popř. bez přírazu - je schopen spojit provedení pohybu s hudebním doprovodem - je schopen poskytnout záchranu či pomoc při cvičení na nářadí - ovládá techniku rychlostního běhu a nízkého startu; dovede rozvíjet rychlostní schopnosti - je schopen spojit rozběh s odhodem míčku; dokáže provést vrh koulí v základním provedení - dovede rozvíjet vytrvalost, jako základní předpoklad fyzického zatížení v souladu s rozvojem volných vlastností	<u>Tělesná cvičení</u> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. <u>Gymnastika</u> - gymnastika: - kruhy - komíhání, obraty, svis vznesmo, svis střemhlav - malá trampolína - skoky přímé, do roznožení, do přednožení, kotoul letmo, dle schopností žáků lze zařadit průpravná cvičení pro salto vpřed - kladina- chůze, obraty, poskoky, rovnovážné polohy - šplh- na tyči, na laně s a bez přírazu (dle individuálních schopností žáků) - rytmická gymnastika, aerobik, posilování s malými činkami, gumičkami - s hudebním doprovodem - tance - záchrana a pomoc <u>Atletika</u> - sprinty - rozvoj rychlosti, zdokonalování techniky nízkého startu - hody a vrhy- hod kriketovým míčkem, spojení hodu s rozběhem, vrh koulí - správná technika - vytrvalostní běh- průběžně zařazován jako prostředek rozvoje celkové vytrvalosti - běh v terénu <u>Pohybové hry</u>	
---	--	--

- ovládá herní činnosti jednotlivce na vyšší úrovni a aktivně se podílí na týmovém herním výkonu družstva; uplatňuje zásady fair play - dokáže se efektivně pohybovat na hřišti s ohledem na situaci a ve vztahu k vybranému hernímu systému - dokáže herní situace analyzovat a hodnotit je - dokáže samostatně sledovat výkony jednotlivců, správně je posoudit a rozhodnout dle pravidel (platí pro všechny pohybové hry) - ovládá techniku pádů, je schopen použít základní prvky sebeobrany v případě nutnosti - ověří úroveň tělesné zdatnosti - je schopen zhodnotit úroveň své svalové síly a dosahovat lepšího osobního výkonu; dovede používat protahovací cvičení pro danou posilovanou skupinu, v posilovně dovede vhodně používat stroje v souladu se zásadami bezpečnosti - ověří si úroveň svalové nerovnováhy - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, svalové síly, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - je schopen vybrat si do budoucnosti ty aktivity, které budou jeho zdraví prospěšné; dokáže rozlišit cviky nevhodné či dokonce škodlivé a vyvaruje se jich - ovládá základní způsoby sjíždění, zatáčení a zastavování na lyžích - dovede se na lyžích otáčet, zvedat po pádu, zvládá jednoduché výstupy a obraty	- u vybraných pohybových her zvládnout na vyšší pohybové úrovni herní činnosti jednotlivce, aktivně se účastnit hry a uvědomovat si prohřešky vůči pravidlům u sebe i u ostatních - košíková, odbíjená, kopaná - zdokonalování herních dovedností, herní systémy, rozhodování <u>Úpoly</u> - pády, základní sebeobrana <u>Testování tělesné zdatnosti</u> - motorické testy <u>Posilování</u> - zásady silového tréninku, strečink, posilování vlastní vahou; kruhový trénink v posilovně <u>Zdravotní tělesná výchova</u> - speciální korektivní cvičení - podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity <u>Lyžování</u> - kurz formou jednodenních výjezdů (dle zájmu žáků a sněhových podmínek) - základy sjezdového lyžování - (zatáčení, zastavování, sjíždění terénních nerovností)	
---	---	--

- ovládá základní pohyb vpřed na běžeckých lyžích; je schopen zastavit, obrátit se - uvědomuje si nebezpečí hor a dovede se v horském prostředí v hodným způsobem chovat - zvládá správný postoj na bruslích - ovládá jízdu vpřed a techniku zastavení - využívá různých forem turistiky - orientuje se v krajině - dokáže uplatnit osvojené dovednosti aplikovat ve změněných terénních a povětrnostních podmínkách - dovede s jistotou plavat alespoň jedním plaveckým způsobem - prokáže dovednosti poskytnutím první pomoci sobě a jiným - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	- základy běžeckého lyžování (v rámci hodin TV) - chování při pobytu v horském prostředí (přednáška, projekce) <u>Bruslení</u> - kurz (dle možností a zájmu žáků) - základy techniky bruslení <u>Turistika a sporty v přírodě - kurz</u> - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh - sportovní hry - plavání <u>První pomoc</u> - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život - úrazy při sportu <u>Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí- kurz</u> - mimořádné události (havárie, živelné pohromy, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	
---	--	--

5.6 Informatika

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

INFORMATICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 3 hodiny

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků: 1 - 1 - 1

Obsahové cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti cílevědomě volit optimální postupy při řešení nejrůznějších životních situací, a to na základě jejich zkušenosti s řešením jednoduchých informatických problémů.

Výuka informatiky přispívá k porozumění světu počítačů a informačních systémů, tím usnadňuje aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky;
- rozpoznávali a formulovali problémy;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, předávali data a informace;
- rozkládali složité problémy na jednodušší podproblémy;
- oddělovali podstatné a nepodstatné vlastnosti vzhledem k hledanému řešení problému;
- vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- zkoumali, porovnávali a vylepšovali uvažovaná řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadněji se naučili používat nové;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- svým chováním v digitálním prostředí neohrožovali sebe, druhé, ani technologie samotné.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich smysluplnému a bezpečnému využití;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;

- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka
- sebejistotu a vytrvalost při řešení pro ně obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. V případě potřeby lze přizpůsobit výsledky vzdělávání ve školním vzdělávacím programu studijním předpokladům žáků.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- dokázal spolupracovat s jinými lidmi, s nimiž se bude navzájem respektovat a zvládne tolerovat jejich případné odlišnosti
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat
- samostatně se rozhodoval; při řešení problémů (úkolů) využíval logické myšlení
- dovedl optimálně využívat informací hromadných sdělovacích prostředků pro své potřeby
- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti; byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání
- dovedl přemýšlet o oblastech souvisejících s oborem vzdělání.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Výuka je realizována v odborné učebně výpočetní techniky vybavené 17ks PC (16 žákovských a 1 učitelský). PC jsou zapojeny do počítačové sítě z důvodu sdílení periferních zařízení a přístupu k internetu s dostatečnou přenosovou rychlostí. Učebna má dostatečné softwarové vybavení (operační systémy na bázi grafického uživatelského rozhraní - Windows, kancelářské systémy MS Office. Výuka se aplikuje v dvouhodinových blocích jednou za 14 dní. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Při použití metody výkladu bezprostředně následuje praktické procvičení vyloženého učiva. Ve výuce se klade důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Je uplatňován též projektový přístup s využitím mezipředmětových vztahů (komplexní praktické úlohy umožňující aplikaci širokého spektra vědomostí a dovedností žáka i z jiných předmětů).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků se v rámci podávání zpětnovazebních informací o zvládnutí jednotlivých celků učiva uskutečňuje průběžně a to těmito způsoby:

- a)** písemné a elektronické testy znalostí - k ověření nezbytných teoretických znalostí daného tematického celku
- b)** samostatné vypracování praktických úkolů - k ověření získaných dovedností
- c)** aktivní přístup k výuce. Při hodnocení je kladen velký důraz na práci s informacemi, jejich vyhledávání, shromažďování, třídění, ukládání a archivaci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- stanovit si svou vlastní efektivní strategii učení (studijní režim)
- vyhledávat informace v různých zdrojích (písemných, elektronických)
- vybírat ze získaných informací důležité
- propojovat vybrané informace (znalosti, dovednosti) a vytvářet si svou informační mapu (mezipředmětové vazby)
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Komunikativní kompetence:

- zpracovat zadané téma na základě vyhledávání informací v informačních médiích s přihlédnutím k jazykovým a stylistickým normám

c) Kompetence k řešení problémů:

- pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu
- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problému
- k vyhledávání informací využívat vhodné zdroje a pomůcky
- navrhopvat různé možnosti řešení problému
- zdůvodnit způsoby řešení a obhájit svůj postup
- vyhledávat týmové řešení problémů

d) Komunikativní kompetence:

- vhodně a přiměřeně formulovat své myšlenky, vhodně a přiměřeně se prezentovat
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty
- zpracovat zadané téma na základě vyhledání informací v literatuře a informačních médiích s přihlédnutím k jazykovým a stylistickým normám

e) Personální a sociální kompetence:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- zvládat týmovou práci a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností

f) Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- dodržovat zásady společenského chování

g) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a celoživotnímu vzdělávání
- přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

h) Digitální kompetence:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- osobnost a její rozvoj (1. až 3. ročník)
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů (1. až 3. ročník)

- masová média (1. až 3. ročník).

Člověk a životní prostředí:

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (1. až 3. ročník).

Člověk a svět práce:

- informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce (3. ročník)
- písemná sebe prezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání, psaní profesních životopisů (3. ročník)
- práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí (3. ročník).

Člověk a digitální svět:

- udržovali svá digitální zařízení zabezpečená, chránili data před zneužitím, rozpoznali a nahlásili nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- prováděli základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný, s cílem přizpůsobit ho novým účelům;
- získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání; ověřili jejich spolehlivost v jiných zdrojích;
- ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít, případně upravit;
- komunikovali pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situace vybírali vhodnou technologii;
- využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
---------------------	-------	----------------

Žák:		32
- používá počítač a jeho periferie, obsluhuje je, detekuje chyby, provádí běžnou údržbu - rozumí pojmům HW a SW - vyjmenuje všeobecně známý SW včetně jeho využití - vyjmenuje různé typy počítačů; - popíše hlavní části osobního počítače; - vyjmenuje vstupní a výstupní zařízení počítače - rozlišuje paměťová média; - detekuje chyby - vyměňuje spotřební materiál - je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky - nastavuje uživatelské prostředí operačního systému - orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory a jejich typy - dovede pracovat v operačním systému (spouštět, ukončovat programy, přepínat mezi nimi) - ovládá manipulaci s okny - vybere, kopíruje, vymazává, přesouvá a uspořádává ikony na pracovní ploše - dodržuje zásady zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - pracuje s nápovědou - vybírá a používá vhodné programové vybavení - chápe specifiky práce v síti (včetně rizik) využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky - chápe rozdíl mezi lokální	<i>Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle</i> – hardware – software – počítač – části – periferie – základní aplikační programové vybavení – hygiena práce s výpočetní technikou <i>Operační systém - MS Windows</i> – operační systém – pracovní prostředí MS Windows – práce s okny – práce s programy – práce s ikonami – práce s daty – soubor – složka – průzkumník souborů – archivace a komprese dat – nápověda, manuál <i>Práce v lokální síti</i> – počítačová síť	

- a globální síti - přihlásí se do sítě a volí si bezpečné heslo - připojí složku nabízenou v sítích jako síťový disk - orientuje se v základních právech k síťovým diskům (čtení, zapisování, spravování) - volí vhodné informační zdroje - získává a využívá informace z otevřených zdrojů - ví, co je to Internet - rozumí termínu vir - vysvětlí, jakým způsobem se může vir dostat do počítače - vysvětlí nebezpečí hroící z Internetu - chápe nutnost antivirové ochrany - respektuje zásady bezpečné práce s Internetem - je si vědom možností a výhod, ale i rizik a omezení spojených s využitím výpočetní techniky - - - chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení - rozumí a orientuje se v systému adresářů - ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání) - odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - - využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - - - - vytváří, upravuje a uchovává textové dokumenty - orientuje se v prostředí textového editoru - používá nabídky, panely nástrojů, stavový řádek, pravítka, lupu, posuvníky, netisknutelné znaky	- server - pracovní stanice - připojení k síti - uživatelské jméno, heslo - specifika práce v síti - sdílení dokumentů a prostředků <i>Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet</i> - informace - práce s informacemi - informační zdroje - etické zásady a právní normy související s informacemi - ochrana autorských práv - Internet - vir - zásady bezpečného využívání Internetu <i>Soubory, adresářová struktura</i> - data, soubor, složka - souborový manažer - komprese dat - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - ochrana autorských práv - náповěda, manuál <i>Aplikační software - textový editor</i> - textový procesor - prostředí textového editoru - práce s dokumentem - pořizování textu v počítači
---	--

- vkládá, vybírá, kopíruje, přesouvá a vymazává text v dokumentu - používá různých měřítek pohledů - formátuje text - přidá záhlaví a zápatí - používá kontrolu pravopisu a provádí příslušné změny - vkládá do textu obrázky, Klipart, WordArt, textové pole - formátuje vložené objekty - vytvoří a edituje tabulku ve Wordu - využívá nápovědy pro práci s textovým editorem	- formátování textu - záhlaví a zápatí - pravopis a gramatika - vkládání objektů do textu - textové tabulky, formát tabulky - nápověda, manuál	
---	---	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- vysvětlí základní pojmy z oboru informační a komunikační technologie - orientuje se v běžném operačním systému - chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů - ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokument - dokáže vytvořit textový dokument, počítačovou prezentaci na zadané téma - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, matematické operace, základní funkce, tvorba jednoduchého grafu, příprava pro tisk, tisk) - orientuje se v prostředí tabulkového procesoru	<i>Opakování a prohlubování učiva 1. ročníku</i> - základy ICT - práce s počítačem - operační systém - práce v lokální síti - Internet - soubory, adresáře - textový editor - prezentační program <i>Aplikační software - tabulkový procesor</i> - principy a funkce tabulkového procesoru - tabulkový procesor - Excel - pracovní prostředí MS Excel - struktura tabulky - editace a plnění buněk - práce s listy - základní vzorce a funkce	

- chápe princip a funkci tabulkového procesoru - dovede vytvořit, pojmenovat, uložit a zavřít novou tabulku - ukládá změny v tabulce - používá různých měřítek pohledů - vkládá, vybírá, kopíruje, přesouvá, formátuje a maže data v tabulce - používá základní funkce (součet, průměr, maximum, minimum) - mění formát zobrazení čísel a textu v buňce - používá kontrolu pravopisu a provádí příslušné změny - vytvoří vhodný graf z údajů v tabulce - mění formát jednotlivých oblastí grafu - vytvoří různé druhy seznamů - využívá nápovědy pro práci s tabulkovým procesorem - přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozdělí problém ze svého oboru na jednotlivé části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení - rozpozná, že dva různé algoritmy mohou vyřešit stejný problém; upraví navržený postup pro obdobný problém - ověří správnost jím upraveného postupu, otestuje program; rozpozná a opraví v něm chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; používá opakování a větvení programu - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé (systémové) prvky a vztahy mezi nimi; - určí svou uživatelskou roli v informačním systému, který používá, specifikuje svoje činnosti; - pro vymezený problém sestaví tabulku;	- formátování vzhledu tabulky - tvorba a editace grafů - seznamy - filtrování a řazení dat v tabulce <i>Vývoj, testování a provoz software</i> <u>Návrh programu:</u> - formulace úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; - různé zápisy posloupnosti příkazů (algoritmu) k řešení problému z praxe, jednotlivé kroky a jejich návaznost; <u>Základy tvorby programu</u> - návrh jednoduchého a přehledného programu; - hledání chyb ve vlastním programu; autorství a licence programu; <i>Informační systémy</i> - informační systémy využívané v oboru - účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění; - tabulka, její struktura – vlastní data (záznamy) a jejich typ a popis (atributy); - řazení a filtrování dat při hledání odpovědí na položené otázky; - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu;	
--	--	--

- identifikuje chyby v evidovaných datech a opraví je;	- tvorba evidence dat;	
--	------------------------	--

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- uvede příklady dat ve svém okolí a ve svém oboru; uvede příklady zdrojů dat a informací; vyslovuje odpovědi na základě dat - rozliší data obrázku, textu, zvuku apod. dle přípony souboru a používá různé datové typy s ohledem na nároky na uložení a sdílení - vlastními slovy popíše konkrétní problém, určí, co k němu již ví a jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k podpisu používá grafické znázornění - rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost, najde chybu v modelu a ve vlastním modelu chybu opraví - přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozdělí problém ze svého oboru na jednotlivé části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení - rozpozná, že dva různé algoritmy mohou vyřešit stejný problém; upraví navržený postup pro obdobný problém - ověří správnost jím upraveného postupu, otestuje program; rozpozná a opraví v něm chybu - v blokově orientovaném	1. Data a informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; - chyby v interpretacích dat; Kódování a přenos dat - velikost souboru, bity a bajty; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; Modelování - model jako zjednodušení reality (schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); 2. Vývoj, testování a provoz software Návrh programu - formulace úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; - různé zápisy posloupnosti příkazů (algoritmu) k řešení problému z praxe, jednotlivé kroky a jejich návaznost; Základy tvorby programu - návrh jednoduchého a přehledného programu;	

programovacím jazyce sestaví program; používá opakování a větvení programu - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé (systémové prvky a vztahy mezi nimi; - určí svou uživatelskou roli v informačním systému, který používá, specifikuje svoje činnosti; - pro vymezený problém sestaví tabulku; - vyhledává, vkládá, upravuje data přes uživatelské rozhraní; řadí a filtruje (v jednoduchých případech) záznamy v tabulce; - identifikuje chyby v evidovaných datech a opraví je; - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení; - rozlišuje operační systém, předinstalované a další aplikace; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanovaného cíle; - vysvětlí význam propojení digitálních sítí a rozpozná způsob propojení digitálních zařízení do počítačové sítě; - uvědomuje si možná nebezpečí a chápe omezení nutná pro minimalizaci rizik při práci s digitálními technologiemi, dodržuje řád a pravidla stanovaná pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje, respektuje bezpečnostní nastavení ve svém digitálních zařízeních.	- hledání chyb ve vlastním programu; - autorství a licence programu; 3. Informační systémy - informační systémy využívané v oboru – účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění; - tabulka, její struktura – vlastní data (záznamy) a jejich typ a popis (atributy); - řazení a filtrování dat při hledání odpovědi na položené otázky; - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; - tvorba evidence dat; 4. Digitální technologie - současná výpočetní zařízení, základní komponenty; - vstupní a výstupní zařízení periferie, porty; - operační systém, jeho funkce a typy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např.: textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D - typy počítačových sítí: Bezpečnost v digitálním prostředí - základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir); - sociometrické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, cookies a narušení soukromí při využívání technologií;	
--	--	--

	– sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu.	
--	--	--

5.7. Hospodářské výpočty

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

HOSPODÁŘSKÉ VÝPOČTY

<u>Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:</u>	2 hodiny
<u>Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:</u>	1 – 1 – 0

Obecné cíle

Obecným cílem hospodářských výpočtů je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti hospodářských výpočtů, které jim umožní jednat efektivně a chovat se hospodárně. Učí žáky rozvíjet paměť, upevňovat početní dovednosti a schopnosti logického myšlení, samostatně usuzovat a přesně se vyjadřovat, vždy s ohledem na schopnosti žáků. Navazuje na vědomosti žáků v předmětech matematika i technologie a aplikuje získané vědomosti na praktické příklady z oboru.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje a rozvíjí jednotlivé části z oblasti matematického vzdělávání a je provázáno s dalšími odbornými předměty.

V 1. ročníku:

- upevňování dovedností v numerickém počítání
- převádění jednotek hmotnosti a dutých měr
- provádění praktických odborných výpočtů

Ve 2. ročníku:

- provádění praktických odborných výpočtů, zejména přepočty surovinových norem, výpočty výtěžnosti a mezd
- orientace v receptáři a jejich využívání při přepočtech.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- dokázal spolupracovat s jinými lidmi, s nimiž se bude navzájem respektovat a zvládne tolerovat jejich případné odlišnosti
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat
- samostatně se rozhodovat; při řešení problémů (úkolů) využíval logické myšlení
- dovedl optimálně využívat informací hromadných sdělovacích prostředků pro své potřeby
- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti; byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání
- dovedl přemýšlet o oblastech souvisejících s oborem vzdělání.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá převážně s využitím kmenové učebny. Při vyučování se budou používat metody výuky: výklad, práce ve skupině, výuka názorně demonstrační a pozorování. Využívá se projektová technika, odborné učebnice. Žáci používají učebnici hospodářských výpočtů pro odborná učiliště a přepočty surovinových norem. Zároveň je využívána i moderní výpočetní technika, kalkulátory, tabulky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy. Znalosti žáků jsou průběžně prověřovány ústně – nejméně 1x za pololetí a písemně krátkými testy po ukončení jednotlivých kapitol. Uvedené prověrky jsou zaměřeny na teoretické znalosti a praktické dovednosti.

Jako podpůrný prostředek k hodnocení slouží vyučujícímu aktivita žáka při vyučovací hodině a vedení sešitu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- propojovat vybrané informace (znalosti, dovednosti) a vytvářet si svou informační mapu (mezipředmětové vazby)
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- určit a vhodně používat důležité faktory (motivace, dostatek času, opakování, spojení s praxí, vhodně zpracované informace, dřívější znalosti, atd.) podporující proces učení
- aktualizovat svůj systém učení na základě vlastního kritického hodnocení
- k vyhledávání informací využívat vhodné zdroje, pomůcky

b) Kompetence k řešení problémů:

- pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu
- kriticky myslet, používat vhodné způsoby řešení problému, užívat při řešení problému své dřívější zkušenosti a ověřené myšlenkové, matematické a empirické metody
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

c) Komunikativní kompetence:

- vhodně a přiměřeně formulovat své myšlenky, vhodně a přiměřeně se prezentovat
- vyjadřovat se (ústně i písemně) srozumitelně a souvisle s přihlédnutím k pravidlům českého jazyka a účelu jednání
- dbát na kulturu projevu - na chování, vyjadřování, na zvukovou i grafickou stránku jazykového projevu

d) Personální a sociální kompetence:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- dodržovat zásady společenského chování

f) Matematické kompetence:

- správně používat a převádět jednotky matematických veličin
- vytvářet a správně interpretovat různé formy znázornění vztahů mezi určitými jevy a veličinami, tj. tabulky, grafy, schémata
- provádět reálný odhad (ve vybraných oblastech) výsledků řešení dané úlohy

- nacházet vztahy mezi údaji při řešení praktických úkolů; popsat a využít souvislosti mezi veličinami pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině, případně v prostoru

g) Digitální kompetence:

- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů (průběžně v 1. a 2. ročníku)

Člověk a životní prostředí:

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)

Toto téma je realizováno prostřednictvím slovních úloh v 1. ročníku a v 2. ročníku.

Člověk a digitální svět:

- Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě.
- Žáci jsou vedeni zejména tak, aby při školní práci využívali vhodné digitální technologie; ukládali si zajímavé odkazy pro další použití; rozeznali provozní stav počítače/digitálního zařízení a podle toho postupovali, v případě nesnázi si vyžádali pomoc.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- správně používá a aplikuje hlavní zásady hospodářských výpočtů - orientuje se v základních prostředcích výpočetní techniky - provádí aritmetické operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) s celými a desetinnými čísly – z paměti, písemně nebo pomocí kalkulátoru) a získává početní jistotu - zaokrouhluje čísla a vypočítané hodnoty - určuje aritmetický průměr - využívá v hospodářské praxi	<u>Charakteristika hospodářských výpočtů</u> - hlavní zásady hospodářských výpočtů - prostředky výpočetní techniky v hospodářských výpočtech <u>Získávání početní jistoty a hbitosti</u> - základní početná úkony - zaokrouhlování čísel - aritmetický průměr - zmechanizované početní postupy	

zmechanizované početní postupy - provádí početní výkony s pojmenovanými čísly - převádí jednotky délky, jednotky hmotnosti, jednotky dutých měr - provádí základní početní výkony s pojmenovanými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - orientuje se v peněžních jednotkách České republiky - rozlišuje peněžní jednotky jiných států - provádí peněžní přepočty ve valutách a devizách - užívá při výpočtech kalkulátor - vysvětlí základní pojmy související s procentovým počtem - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu (výpočet procentové části a základu) - orientuje se v recepturách - provádí přepočty surovinových norem - vysvětlí podstatu energetické hodnoty potravin - provádí výpočet jedlého podílu a energetické hodnoty potravin	<u>Početní výkony s pojmenovanými čísly</u> - pojmenovaná čísla - převádění jednotek - jednotky délky - jednotky hmotnosti - jednotky dutých měr - základní početní výkony s pojmenovanými čísly <u>Peněžní jednotky</u> - peněžní jednotky České republiky - peněžní jednotky jiných států - přepočty ve valutách a devizách <u>Procentový počet</u> - základní pojmy - výpočet procentového počtu - výpočet procentového počtu - výpočet základu <u>Přepočty surovinových norem</u> - přepočty pro obor Kuchař <u>Výpočet energetické hodnoty</u> - výpočet jedlého podílu - výpočet energetické hodnoty	
--	--	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- orientuje se ve výtěžnosti různých druhů surovin - provádí výpočet procenta výtěžnosti - užívá při výpočtech kalkulátor - orientuje se v cenovém systému - provádí výpočet ceny potravin a surovin	<u>Výpočty výtěžnosti</u> - výtěžnost - výpočet procenta výtěžnosti <u>Výpočet ceny pokrmů a nápojů</u> - cenový systém - výpočet ceny potravin /surovin/	

- stanovuje kalkulační cenu pokrmů - řeší výpočet prodejní ceny pokrmů a nápojů - užívá receptury teplých a studených pokrmů - vysvětlí normy přirozených ztrát zásob - provádí výpočet norem přirozených ztrát zásob - rozlišuje inventarizaci (úplnou i částečnou) a inventuru - vysvětluje příklady operativní evidence - provádí vyplňování skladových dokladů - orientuje se v základních pojmech souvisejících se mzdou - řeší jednoduché výpočty základní mzdy - vysvětlí a vypočte hrubou mzdu - charakterizuje a provádí výpočet čisté mzdy	- výpočet kalkulační ceny pokrmů - výpočet prodejní ceny pokrmů - výpočet prodejní ceny nápojů <u>Výpočty zásob</u> - normy přirozených ztrát zásob - inventura a inventarizace - příklady operativní evidence - vyplňování skladových dokladů <u>Výpočty mezd</u> - základní pojmy - výpočet základní mzdy - výpočet hrubé mzdy - výpočet čisté mzdy	
--	---	--

5.8. Potraviny a výživa

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

POTRAVINY A VÝŽIVA

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:

6 hodin

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:

3 – 1 – 2

Obsahové cíle

V předmětu se žáci seznámí s jednotlivými druhy potravin, jejich jakostí, složením a dalšími vlastnostmi využitelnými při přípravě pokrmů. Žáci si také osvojí význam nápojů ve výživě, jejich rozdělení a charakteristiku jednotlivých druhů nápojů. Dále se seznámí se zásadami správného ošetřování a skladování potravin. V rámci předmětu si osvojí rovněž zásady a hlavní znaky racionální a léčebné výživy. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel hygieny výživy.

Charakteristika učiva

Učivo slouží k naplnění odborných kompetencí, které umožní žákovi orientaci v hlavních skupinách potravin. Předmět je provázán s dalšími odbornými předměty – technologie, stolničení a zařízení závodů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- dokázal spolupracovat s jinými lidmi, s nimiž se bude navzájem respektovat a zvládne tolerovat jejich případné odlišnosti;
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat;
- samostatně se rozhodoval; při řešení problémů (úkolů) využíval logické myšlení;
- dovedl optimálně využívat informací hromadných sdělovacích prostředků pro své potřeby;
- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti; byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání;
- dovedl přemýšlet o oblastech souvisejících s oborem vzdělání.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Ve výuce jsou uplatňovány klasické i aktivizující metody. Ke klasickým patří především výklad nového učiva s využíváním odborné terminologie a z aktivizujících metod jsou žáci vedeni k samostatnosti při učení a získávání aktuálních informací. Žáci jsou vedeni k dodržování hygieny při práci s potravinami a nápoji se zvláštním důrazem na osobní hygienu a hygienu prostředí. Dále k hospodárnému zacházení s potravinami a vytváření

odmítavého vztahu k alkoholismu.

Učitelé využívají metody frontálního výkladu, samostatné práce žáků, práce žáků u tabule a práce s textem. Do výuky jsou zaváděny i aktuální videonahrávky.

Žáci si vedou sešit, do kterého si zapisují poznámky z výuky. Při vyučování používají učebnici potravin a výživy pro odborné učiliště.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy. Žáci budou hodnoceni z písemných testů, ústního zkoušení, samostatné práce a to min. 3x za pololetí.

Písemné testy se zařazují po skončení jednotlivých témat. Ústní zkoušení, samostatné práce a kontrola sešitů probíhá průběžně. Při celkovém hodnocení se přihlíží k porozumění daného tématu, k dovednostem žáka vyhledávat údaje odpovídající zadanému úkolu a volit správný postup práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- propojovat vybrané informace (znalosti, dovednosti) a vytvářet si svou informační mapu (mezipředmětové vazby)
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- určit a vhodně používat důležité faktory (motivace, dostatek času, opakování, spojení s praxí, vhodně zpracované informace, dřívější znalosti, atd.) podporující proces učení
- aktualizovat svůj systém učení na základě vlastního kritického hodnocení
- k vyhledávání informací využívat vhodné zdroje, pomůcky

b) Kompetence k řešení problémů:

- pochopit jádro problému (problémové situace), pochopit zadání úkolu
- kriticky myslet, používat vhodné způsoby řešení problému, užívat při řešení problému své dřívější zkušenosti a ověřené myšlenkové, matematické a empirické metody
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

c) Komunikativní kompetence:

- vhodně a přiměřeně formulovat své myšlenky, vhodně a přiměřeně se prezentovat
- vyjadřovat se (ústně i písemně) srozumitelně a souvisle s přihlédnutím k pravidlům českého jazyka a účelu jednání
- dbát na kulturu projevu – na chování, vyjadřování, na zvukovou i grafickou stránku jazykového projevu

d) Personální a sociální kompetence:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- dodržovat zásady společenského chování

f) Matematické kompetence:

- správně používat a převádět jednotky matematických veličin
- vytvářet a správně interpretovat různé formy znázornění vztahů mezi určitými jevy a veličinami, tj. tabulky, grafy, schémata
- provádět reálný odhad (ve vybraných oblastech) výsledků řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi údaji při řešení praktických úkolů; popsat a využít souvislosti mezi

- veličinami pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině, případně v prostoru

g) Digitální kompetence

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů (průběžně v 1. - 3. ročníku)

Člověk a životní prostředí:

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)

Toto téma je realizováno prostřednictvím slovních úloh v 1. ročníku a v 2. ročníku.

Člověk a digitální svět:

- ukládat informace tak, aby je šlo opětovně najít, použít, případně upravit; komunikovat pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírat vhodnou technologii

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		96
- rozdělí potraviny a určí jejich další členění - jedná v souladu s hygienickými požadavky při skladování, přepravě, přípravě i prodeji potravin - vyjmenuje faktory při skladování, které mohou způsobit příčinu kažení potravin - nákazy a otravy - vyjmenuje typy skladů - zdůrazní význam pojmů záruční doba a minimální trvanlivost - vysvětlí pojem racionální výživa a objasní zásady správné výživy - rozdělí živiny na základní a nezbytné, jmenuje jejich další dělení, použije příklady z praxe - popíše rozdíl mezi energetickou	<u>Potraviny</u> - charakteristika a rozdělení potravin - skladování potravin, hygiena - příčiny kažení potravin - složení potravin - živiny - energetická a biologická hodnota potravin	

a biologickou hodnotou potravin, uvede příklady - popíše proces trávení - popíše cesty trávicího ústrojí - vyjmenuje části trávicí trubice a žlázné orgány - vyjmenuje trávicí šťávy - vysvětlí funkci enzymů - vyjmenuje některé druhy enzymů - vysvětlí pojem „Bazální metabolismus“ - rozdělí brambory do skupin podle použití - vyjmenuje dělení brambor konzumních - popíše jejich skladování a možnost nákaz, chorob, ochrana před škůdci - z praxe uvede příklady použití brambor v kuchyni - vyjmenuje tržní výrobky z brambor - zařadí do příslušných skupin jednotlivé druhy zeleniny a ovoce - uvede příklady druhů - zhodnotí nejlepší skladování zeleniny a ovoce - z praxe uvede příklady použití v kuchyni - vytvoří jednoduché recepty - vyjmenuje možnost konzervace zeleniny a ovoce - objasní dělení hub a zejména charakteristiku hub jedovatých - uvede příklady hub jedlých, jejich zpracování, použití v kuchyni - uvede příklady konzervace - zařadí luštěniny do skupin - vysvětlí jejich význam ve výživě - použití v kuchyni na příkladech z praxe - uvede jednoduché recepty ze sóji - popíše možnosti konzervace luštěnin - charakterizuje obiloviny, jejich složení s významem ve výživě - vyjmenuje jednotlivé druhy obilovin a způsob pěstování	<u>Základy fyziologické výživy</u> - trávení - trávicí ústrojí a proces trávení - enzymy <u>Brambory</u> - druhy - skladování, choroby - použití v kuchyni - výrobky z brambor <u>Zelenina a ovoce</u> - druhy, zařazení do skupin - skladování - použití v kuchyni <u>Houby</u> - dělení - použití v kuchyni - konzervace <u>Luštěniny</u> - zařazení do skupin - použití v kuchyni - tržní druhy, skladování, konzervace <u>Obiloviny</u> - složení, druhy - mlýnské výrobky - těstoviny - pekárenské výrobky	
---	---	--

- uveďte příklady mlýnských výrobků podle jednotlivých obilovin a jejich použití v kuchyni - charakterizuje těstoviny, tržní dělení dle tvaru uveďte příklady použití v kuchyni - vyjmenuje pekárenské výrobky - popíše postup při výrobě chleba a vyjmenuje příklady druhů chleba - rozdělí do skupin a vyjmenuje kypřicí prostředky - popíše význam ve výživě - nakreslí a popíše strukturu vejce - roztrídí vejce do jakostních skupin - uveďte příklady z praxe - využití vajec v kuchyni, skladování - zhodnotí mléko jako základní důležitou potravinu - vyjmenuje druhy konzumního mléka - objasní procesy pasterace, egalizace, homogenizace - uveďte příklady kysaných mléčných výrobků, výrobků zahuštěných a sušených - konzervace - vyjmenuje druhy tvarohu a popíše jeho výrobu - rozdělí sýry do skupin a uveďte příklady druhů sýru dle tržního dělení	- chléb a pečivo, kypřicí prostředky <u>Vejce</u> - struktura - význam ve výživě - třídění vajec - použití v kuchyni, skladování <u>Mléko a mléčné výrobky</u> - výroba mléka a jeho druhy - ostatní mléčné výrobky	
--	---	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- uveďte příklady, skladování a použití tuků v kuchyni, - vysvětlí význam tuků ve výživě člověka - vyjmenuje druhy, složení a význam jednotlivých sladidel - popíše skladování a použití sladidel v kuchyni	<u>Tuky</u> - rozdělení, význam, použití v kuchyni - rostlinné tuky, jejich použití - živočišné tuky, jejich použití <u>Cukr, med, umělá sladidla</u> - význam, složení, rozdělení - skladování, použití v kuchyni	

- uvede rozdělení pochutin a jejich význam ve výživě - charakterizuje vybrané druhy koření - rozlišuje druhy čaje a jeho složení - uvede druhy kávy a náhražek kávy (kávovin) - popíše kakao i čokoládu a jejich použití - objasní význam a druhy octa i kuchyňské soli - uvede druhy dochucovacích prostředků a omáček - charakterizuje jednotlivé druhy želírovacích prostředků - vysvětlí pojem maso - uvede rozdělení masa a jeho význam ve výživě - vyjmenuje látky, ze kterých je maso složeno - uvede jakostní znaky masa - vyjmenuje fáze zrání a kažení masa - uvede vlivy působící na kvalitu masa - charakterizuje podmínky při skladování masa - orientuje se v průběhu veterinární kontroly a značení masa - vyjmenuje vedlejší jatečné produkty - vysvětlí využití kostí, krve a střev - definuje masný výrobek - roztrídí masné výrobky - uvede druhy masových konzerv - objasní příčiny vad konzerv a jejich skladování - objasní význam konzervování masa - popíše různé způsoby konzervace masa - uvede druhy nápojů - objasní význam vody pro organismus - vyjmenuje ostatní nealkoholické nápoje	<u>Povzbudivé pochutiny</u> - koření - význam, druhy, skladování, vady, použití v kuchyni, směsi koření - čaj - káva a kávové náhražky - kakao, čokoláda - kořenící přípravky <u>Ostatní pochutiny</u> - dochucovací prostředky používané v kuchyni - želírovací prostředky <u>Jatečné maso</u> - rozdělení, charakteristika, složení, jakostní znaky - zrání, kažení, veterinární kontroly, značení, skladování masa - vedlejší jatečné produkty - kosti, krev, střeva a jejich použití <u>Masné výrobky</u> - rozdělení a jejich použití - masové konzervy - druhy, vady, skladování <u>Konzervace masa - význam</u> - konzervování - způsoby konzervace <u>Nealkoholické nápoje</u> - pitná voda, minerální vody - ostatní	
---	---	--

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		64
- vysvětlí účinky alkoholu na člověka a nebezpečí nadměrného pití alkoholických nápojů - orientuje se v druzích piva, vína a lihovin - uvede zásady správné výživy - charakterizuje smíšenou stravu - popíše diferencovanou stravu podle věku, pohlaví, pracovních podmínek a zdravotního stavu člověka - vysvětlí biologickou a energetickou hodnotu potravin - orientuje se ve fyziologii výživy a základních pojmech v oboru výživy a stravování - uvede hlediska hospodárnosti při zacházení s potravinami - popíše a objasní změny biologické hodnoty při jejich uchování a zpracování - konkretizuje změny v průběhu skladování potravin, změny při předběžné úpravě potravin a změny při vlastní přípravě jídla - charakterizuje smíšenou stravu - popíše vegetariánskou stravu - vysvětlí pojmy přísné a volné vegetariánství - uvede hlavní znaky makrobiotiky - charakterizuje nevyváženou stravu - nadbytek některých živin ve stravě a jejich důsledky - popíše význam a rozdělení jednotlivých léčebných diet - charakterizuje druhy léčebných diet a jejich hlavní znaky - uvede základní pravidla hygieny výživy - charakterizuje vliv životního prostředí na kvalitu potravin	<u>Alkoholické nápoje</u> - vliv alkoholu na zdraví člověka - pivo, víno a další <u>Hlavní znaky správné výživy</u> - smíšená strava - zásady diferencované stravy <u>Biologická a energetická hodnota potravin</u> - fyziologická výživa - hospodárnost při zacházení s potravinami - změny BH potravin při jejich zpracování - změny BH při uchování pokrmů <u>Směry ve výživě</u> - smíšená strava - vegetariánství - makrobiotika - nadbytek bílkovin, tuků a sacharidů ve stravě <u>Léčebná výživa</u> - význam a rozdělení léčebných diet - druhy diet a jejich základní znaky	

- orientuje se ve všeobecné hygieně s důrazem na osobní hygienu a hygienu při zpracování potravin - vysvětlí pojmy dezinfekce, dezinsekce a sterilizace	<u>Základní pravidla hygieny výživy</u> - životní prostředí - osobní hygiena člověka - obecná epidemiologie	
--	---	--

5.9. Stolničení

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

STOLNIČENÍ

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:

1 hodina

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:

0 – 1 – 0

Obecné cíle

Cílem předmětu stolničení je poskytnout žákům znalosti o technice odbytu výrobků a služeb ve stravovacích zařízeních. Žáci se seznámí s běžným inventářem, s jeho použitím a údržbou. Seznámí se s technikou jednoduché obsluhy, naučí se sestavit jídelní lístek a jednoduché menu podle gastronomických pravidel pro různé prostředí a společenské příležitosti. Žáci jsou seznámeni se zásadami společenského chování. Tento předmět patří mezi odborné předměty.

Charakteristika učiva

Učivo je vybrané ze vzdělávacích oblastí Profilujícího obsahového okruhu Stravovacích služeb a chování pracovníků ve službách RVP.

Úkolem předmětu stolničení je získání vědomostí a dovedností v oblasti společenského chování a vystupování obsluhujícího personálu. Žáci získají základní vědomosti o vybavení a zařízení na úseku obsluhy, zásadách jednoduché obsluhy, gastronomických pravidlech, jídelních a nápojových lístcích, menu a systémech obsluhy při různých příležitostech, o obsluze v dopravních prostředcích a o různých formách prodeje.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti, byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání, dovedl přemýšlet o oblastech souvisejících s oborem vzdělání
- měl důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci
- byl motivován k celoživotnímu vzdělávání
- vážil si hodnot lidské práce, jednal hospodárně, neničil hodnoty, ale pečoval o ně
- získal na základě svých znalostí, schopností a dovedností správnou míru sebevědomí, měl vhodnou míru odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá převážně s využitím kmenové učebny. Při vyučování se budou používat metody výuky: výklad, práce ve skupině, výuka názorně demonstrační a pozorování.

Využívá se projektová technika, odborné učebnice. Metoda názorně demonstrační se vyučuje pomocí učebních pomůcek a projektové techniky, metoda práce ve skupině se uplatňuje při nácviku jednoduché obsluhy. Dovednost pracovat s informacemi uplatňuje žák při vyhledávání informací pomocí norem atd. Žáci si vedou sešity a používají učebnice dle pokynů učitele.

Exkurze k propojení teorie s praxí jsou zařazeny dle možnosti a vstřícnosti provozoven s restauračním provozem. Cílem je zvládnout učivo tak, aby žáci své vědomosti mohli dostatečně uplatnit v praxi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci budou hodnoceni z písemných testů, ústního zkoušení, samostatné práce a to min. 3x za pololetí.

Písemné testy se zařazují po skončení jednotlivých témat. Ústní zkoušení, samostatné práce a kontrola sešitů probíhá průběžně. Při celkovém hodnocení se přihlíží k porozumění daného tématu, k dovednostem žáka vyhledávat údaje odpovídající zadanému úkolu a volit správný postup práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- využívat v učení a vzdělávání zkušeností druhých lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Kompetence k řešení problémů:

- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problému
- přemýšlet o vzniku problémové situace a být motivováni k jejímu samostatnému řešení
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

c) Komunikativní kompetence:

- aktivně se zapojovat do rozhovoru a diskuse, reagovat na položenou otázku, jasně formulovat svůj názor, obhájit své stanovisko
- vést žáky k užívání odborných terminologií

d) Personální a sociální kompetence:

- posuzovat své skutečné fyzické a duševní možnosti v souvislosti s plněním budoucích pracovních úkolů a současně odhalovat důsledky svého chování a jednání
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

e) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- přizpůsobovat se k měnícím se pracovním podmínkám
- dokázat porovnat vlastní představu o pracovních, platových a jiných podmínkách s požadavky zaměstnavatelů

f) Digitální kompetence:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- osobnost a její rozvoj

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů

Člověk a životní prostředí:

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru a v občanském životě

Člověk a svět práce:

- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět:

- ukládat informace tak, aby je šlo opětovně najít, použít, případně upravit; komunikovat pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírat vhodnou technologii

Předmět stolničení pracuje s poznatky z předmětů technologie a potravin a výživa. Předmět vede žáky k tomu, aby rozvíjeli zejména kompetence pracovní, sociální, personální a také komunikativní.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- rozlišuje vhodné společenské chování - ovládá základní společenská pravidla - objasní tato pravidla v jednotlivých situacích, uplatňuje profesní etiketu, - zdržuje se nesnášenlivých projevů - uznává autoritu nadřízených - uplatňuje zásady společenského chování - aplikuje zásady úklidových prací - umí připravit pracoviště na úseku obsluhy - rozlišuje malý a velký stolní inventář - rozezná a umí použít inventář na úseku obsluhy - charakterizuje pomocný inventář a pomocná zařízení - popíše gastronomická pravidla a uplatňuje jejich zásady - vyjmenuje náležitosti jídelního a nápojového lístku - sestaví menu podle gastronomických pravidel - dodržuje pravidla osobní hygieny a bezpečnosti při práci	<u>Úvod</u> - pojem a význam stolničení - obecné zásady a pravidla společenského chování – zdravení, podávání ruky, představování, oslovení - chování na pracovišti, ve společnosti, ve styku s hosty a při jídle <u>Úklidové a přípravné práce</u> - úklid a příprava pracoviště <u>Inventář na úseku obsluhy</u> - rozdělení inventáře - malý a velký stolní inventář - pomocný inventář - čištění a údržba inventáře <u>Jídelní a nápojový lístek</u> - gastronomická pravidla - druhy a náležitosti jídelního a nápojového lístku - menu	

- dokáže vyřešit drobné nehody při obsluze - ovládá základní pravidla a techniku obsluhy - rozumí organizaci práce a úkolům pracovníků v odbytovém středisku - zapamatuje si další systémy obsluhy - vysvětlí úklid použitého inventáře - rozlišuje druhy slavnostních hostin - vysvětlí přípravu slavnostních hostin - uplatňuje smysl pro estetické cítění a vkus, vysvětlí servis pokrmů a nápojů - rozumí vyúčtování s hostem - popíše úklidové práce po skončení hostiny - charakterizuje úkoly a provoz úseku recepce - přepojuje telefonní hovory - vydává a přebírá klíče od pokojů - zabezpečuje přepravu zavazadel, přivolání taxi - poskytuje základní informační služby související s ubytováním a stravováním - charakterizuje způsoby prodeje - popíše obsluhu v dopravních prostředcích	<u>Základní pravidla obsluhy</u> - povinnosti obsluhujících - zásady osobní hygieny a pracovního prostředí, zásady bezpečnosti při práci, nehody a jejich řešení - pracovní oblečení a pomůcky obsluhujících - pravidla a technika obsluhy - systémy a technika obsluhy - obvodový systém obsluhy - systém vrchního číšníka - ostatní systémy obsluhy - podávání jídel a nápojů - úklid použitého inventáře <u>Slavnostní stolnění</u> - význam a druhy hostin - zajištění slavnostních hostin, tvary slavnostních tabulí - příprava a prostírání slavnostních hostin - servis pokrmů a nápojů - vyúčtování a práce po skončení hostiny Provoz recepce - telefonní provoz - základy činnosti na recepci <u>Různé způsoby prodeje, obsluhy a služeb</u> - různé způsoby prodeje – a là carte, úvěr, a là menu, penze, předplatné, samoobsluha - obsluha v dopravních prostředcích – v letadle, na lodi, v autobusu	
--	--	--

5.10. Technologie

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

TECHNOLOGIE

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:

11 hodin

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:

4 – 5 – 2

Obecné cíle

Cílem předmětu technologie je ve spojení s odborným výcvikem poskytnout žákům odborné teoretické vědomosti potřebné při úpravě a zpracování potravin, surovin a nápojů a vědomosti o používaných strojích a inventáře. Žáci získají teoretický základ pro osvojení příslušných dovedností v odborném výcviku. Tento předmět patří mezi hlavní odborné předměty.

Charakteristika učiva

Učivo je vybrané ze vzdělávacích oblastí Profilujícího obsahového okruhu Stravovacích služeb a chování pracovníků ve službách RVP. Učivo se skládá z několika celků a je probíráno v návaznosti s odborným výcvikem:

V 1. ročníku si žáci osvojují znalosti z hygieny a bezpečnosti práce, předběžné úpravy potravin, základní tepelné úpravy potravin, přípravu polévek, příloh, bezmasých pokrmů a znalosti pro skladování surovin a uchovávání pokrmů.

Ve 2. ročníku získávají vědomosti o technologických postupech přípravy a zpracování jatečních druhů mas, drůbeže, ryb a pokrmů na objednávku. Hlavním rysem technologie je aplikace vědomostí a dovedností, které žáci nabyli v ostatních odborných předmětech a odborném výcviku.

Ve 3. ročníku získávají vědomosti o přípravě pokrmů studené kuchyně, o cizích kuchyních, přípravě moučníků, dietním stravování, teplých a studených nápojích a použití polotovarů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti, byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání, dovedl přemýšlet o oblastech souvisejících s oborem vzdělání;
- měl důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- byl motivován k celoživotnímu vzdělávání;
- vážil si hodnot lidské práce, jednal hospodárně, neničil hodnoty, ale pečoval o ně;
- získal na základě svých znalostí, schopností a dovedností správnou míru sebevědomí, měl

vhodnou míru odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá převážně s využitím kmenové učebny a laboratorní kuchyně. Při vyučování se budou používat metody výuky: výklad, práce ve skupině, výuka názorně demonstrační a pozorování. Využívá se projektová technika, odborné učebnice. Metoda názorně demonstrační se vyučuje pomocí učebních pomůcek a projektové techniky, metoda práce ve skupině se uplatňuje při řešení technologických postupů. Dovednost pracovat s informacemi uplatňuje žák při vyhledávání informací pomocí norem atd. Žáci si vedou sešity a používají učebnice dle pokynů učitele.

Exkurze do výrobních podniků k propojení teorie s praxí jsou zařazeny dle možnosti a vstřícnosti provozoven na přípravu a zpracování surovin. Cílem je zvládnout učivo tak, aby žáci své vědomosti mohli dostatečně uplatnit v praxi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci budou hodnoceni z písemných testů, ústního zkoušení, samostatné práce a to min. 3x za pololetí.

Písemné testy se zařazují po skončení jednotlivých témat. Ústní zkoušení, samostatné práce a kontrola sešitů probíhá průběžně. Při celkovém hodnocení se přihlíží k porozumění daného tématu, k dovednostem žáka vyhledávat údaje odpovídající zadanému úkolu a volit správný postup práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- využívat v učení a vzdělávání zkušeností druhých lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Kompetence k řešení problémů:

- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problému
- přemýšlet o vzniku problémové situace a být motivováni k jejímu samostatnému řešení
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

c) Komunikativní kompetence:

- aktivně se zapojovat do rozhovoru a diskuse, reagovat na položenou otázku, jasně formulovat svůj názor, obhájit své stanovisko
- vést žáky k užívání odborných terminologií

d) Personální a sociální kompetence:

- posuzovat své skutečné fyzické a duševní možnosti v souvislosti s plněním budoucích pracovních úkolů a současně odhalovat důsledky svého chování a jednání
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

e) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- přizpůsobovat se k měnícím se pracovním podmínkám
- dokázat porovnat vlastní představu o pracovních, platových a jiných podmínkách s požadavky zaměstnavatelů

f) Digitální kompetence:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti

umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (1. – 3.ročník):

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů

Člověk a životní prostředí (1. – 3.ročník):

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru a v občanském životě
- používání ekologických čistících prostředků, dodržování bezpečnostních předpisů
- likvidace odpadů
- hospodárné nakládání při práci se surovinami
- dodržování doby spotřeby u potravin

Člověk a svět práce – 3.ročník:

- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět:

- ukládat informace tak, aby je šlo opětovně najít, použít, případně upravit; komunikovat pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírat vhodnou technologii

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		128
- uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany - orientuje se v Recepturách přípravy teplých pokrmů, vypočítá množství surovin pro přípravu pokrmů - ovládá převody jednotek měr a vah	<u>Hygiena a bezpečnost práce</u> - hygienické předpisy v gastronomii - hygiena osobní - bezpečnost při práci, požární ochrana <u>Seznámení s odbornou literaturou</u> - seznámení s odbornou kuchařskou literaturou, recepturami a kuchařským názvoslovím - normování pokrmů <u>Předběžná úprava potravin</u>	

- popíše způsoby předběžné úpravy a přípravy surovin - vysvětlí tepelné úpravy - charakterizuje rozdíly mezi jednotlivými druhy tepelných úprav - rozlišuje jednotlivé typy vývarů a polévek - popíše technologické postupy přípravy polévek, vložek a zavářek - vysvětlí rozdíl mezi vložkou a zavářkou - vyjmenuje zásady uchování pokrmů při výdeji - vyjmenuje druhy příloh a doplňků - popíše jejich technologické postupy - charakterizuje jednoduché saláty - určí bezmasé pokrmy - vysvětlí technologické postupy bezmasých jídel - popíše skladování a zpracování vajec - objasní základní rozdělení moučníků - vysvětlí rozdíl mezi pokrmem a moučníkem	- předběžné práce u potravin rostlinného a živočišného původu - odstraňování nejedlých částí za sucha a za mokra - příprava na další zpracování – mletí, cezení, filtrování, šlehání, tření - kořenění potravin - zařízení na mechanickou úpravu potravin <u>Základní technologické úpravy</u> - vaření, dušení, pečení, smažení, zadělávání, grilování, gratinování – zapékání, spařování <u>Polévky</u> - druhy vývarů, rozdělení, příprava, čištění, zjemňování, dochucování, zesilování - úprava hnědých a bílých polévek - úprava vložek a zavářek do polévek - úprava přesnídávkových a zdravotních polévek - zásady pro převoz a uchování pokrmů v teple – výdej(expedice) pokrmů <u>Přílohy a doplňky</u> - druhy příloh a doplňků k hlavním jídlům - jejich úprava - jednoduché saláty, kompoty <u>Bezmasé pokrmy</u> - druhy a význam bezmasých pokrmů - úprava pokrmů z brambor, těstovin, rýže, luštěnin, zeleniny, hub, obilovin, sýrů. - úprava a použití vajec <u>Moučníky</u> - význam a rozdělení - jednoduché sladké pokrmy a moučníky – kaše, pudinky, nákypy	
---	--	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
---------------------	-------	------

		dotace
Žák:		160
- charakterizuje jednotlivé typy omáček - popíše postupy přípravy omáček	<u>Omáčky</u> - význam, rozdělení, zjemňování, dochucování - bešamel, veloute - úprava omáček k vařenému hovězímu masu <u>Pokrmy z hovězího masa</u> - rozdělení hovězího masa, znaky masa - použití jednotlivých částí masa - předběžná příprava masa - vaření, dušení, pečení, anglická úprava - hovězí vnitřnosti <u>Pokrmy z telecího masa</u> - znaky telecího masa, použití jednotlivých částí - vaření, zadělávání, dušení, pečení a smažení - telecí vnitřnosti <u>Pokrmy z vepřového masa</u> - rozdělení vepřového masa, znaky masa - použití jednotlivých částí masa - vaření, dušení, pečení, smažení, grilování vepřového masa - úprava vepřové šťávy - použití uzeného masa - vepřové vnitřnosti - vepřové hody <u>Pokrmy z drůbeže</u> - znaky masa, rozdělení drůbeže - předběžná příprava, vykostování - zadělávání, vaření, dušení, pečení, smažení - příprava nádivky - úprava vnitřností <u>Pokrmy z ryb</u> - znaky rybího masa, druhy ryb - předběžná příprava ryb - tepelné zpracování, rybí várka - rybí vnitřnosti - zpracování mořských živočichů	
- charakterizuje vlastnosti hovězího masa - určuje jednotlivé části masa - připravuje běžné pokrmy podle technologických postupů - zvolí správnou tepelnou úpravu - zpracuje vhodným způsobem vnitřnosti		
- charakterizuje telecí maso - popíše technologické postupy přípravy pokrmů z telecího masa		
- charakterizuje vlastnosti vepřového masa - určuje jednotlivé části masa - popíše technologické postupy přípravy běžných pokrmů		
- charakterizuje vlastnosti drůbežího masa - rozlišuje druhy drůbeže, vykostuje - popíše technologické postupy přípravy běžných pokrmů		
- charakterizuje vlastnosti rybího masa - popíše předběžnou přípravu - popíše technologické postupy přípravy běžných pokrmů		

- charakterizuje vlastnosti mas - popíše technologické postupy přípravy běžných pokrmů - určuje výhody (znaky) mletého masa - dodržuje požadavky na úpravu pokrmů v souladu s hygienickými předpisy - popíše technologické postupy přípravy běžných pokrmů - charakterizuje znaky masa - rozlišuje druhy zvěřiny - charakterizuje pokrmy na objednávku - využívá znalostí o mase - rozlišuje způsoby předběžné přípravy - popíše technologické postupy běžných pokrmů - volí vhodné přílohy a doplňky - zapojuje fantazii a vkus pro expedování pokrmů	<u>Pokrmy ze skopového, jehněčího, kůzlečího masa</u> - znaky mas - zadělávání, dušení, pečení - úprava vnitřností <u>Pokrmy z mletého masa</u> - znaky mletého masa - úprava masa před mletím, dochucování, vázání mletého masa - hygienické normy při přípravě pokrmů - pokrmy z jednoho druhu mletého masa - pokrmy ze směsí mletých mas <u>Pokrmy ze zvěřiny</u> - rozdělení zvěřiny, znaky masa - předběžná příprava zvěřiny <u>Pokrmy na objednávku</u> - znaky pokrmů na objednávku - druhy a části masa vhodných na přípravu pokrmů na objednávku - předběžná příprava masa - vhodné tepelné úpravy - příprava pokrmů z ostatních druhů masa - dokončovací práce - vhodné přílohy a doplňky	
--	--	--

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		64
- jmenuje výrobky studené kuchyně - popíše technologii přípravy studených předkrmů	<u>Pokrmy studené kuchyně</u> - význam a druhy výrobků studené kuchyně - základní výrobky: aspik, rosol, marinády, majonéza, složité saláty, masité a sýrové pěny, pomazánky, obložené chlebíčky, chuťovky, kanapky, obložené mísy, pochoutková másla - studené předkrmy z ryb, šunky, vajec, sýra, zeleniny a ovoce	

- vyjmenuje základní druhy teplých předkrmů - vysvětlí jejich postupy přípravy - uplatňuje smysl pro estetické cítění, barevnost, detail - popíše postupy přípravy těst - charakterizuje druhy moučníků z jednotlivých těst - popíše přípravu jednoduchých těst - charakterizuje teplé omáčky - popíše jejich postup přípravy - popíše druhy a zásady přípravy polev - vyjmenuje základní druhy náplní a popíše jejich postup přípravy - kombinuje vhodné suroviny se zmrzlinou - kombinuje různé druhy ovoce - vyjmenuje druhy studených a teplých nápojů a popíše přípravu - určuje vhodný inventář k jejich přípravě a podávání - charakterizuje pojem dieta - vyjmenuje hlavní typy diet a charakterizuje je - objasní podstatu správné výživy - orientuje se v zahraničních kuchyních Francie, Itálie, Řecka, Číny - uvede krajové speciality a jejich typické znaky - charakterizuje pojem polotovar - vyjmenuje základní druhy	- teplé předkrmy a jejich úprava - úprava, doplňky a zdobení předkrmů <u>Moučníky, zmrzliny, ovocné saláty</u> - základní druhy těst: listové, linecké, pálená hmota, vaflové těsto, šlehané hmoty, charakteristika, použití těst - jednoduchá těsta – lité, bramborové, kynuté, piškotové, tvarohové - korpusy - sladké teplé omáčky - polevy - náplně do těst - zmrzliny a zmrzlinové poháry - druhy ovocných salátů <u>Nápoje</u> - studené a teplé nápoje - jejich příprava a podávání <u>Dietní stravování</u> - zásady dietního stravování - druhy diet - zásady správné výživy <u>Pokrmy cizích kuchyní</u> - charakteristika vybraných kuchyní Francie, Itálie, Řecko, Čína - krajové speciality <u>Polotovary</u>	
---	---	--

	<u>Opakování a příprava na závěrečné zkoušky</u>	
--	--	--

5.11. Zařízení závodů

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

ZAŘÍZENÍ ZÁVODŮ

<u>Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:</u>	2 hodiny
<u>Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:</u>	1 – 1 – 0

Obecné cíle

Žáci se seznámí se zařízením závodů výučního střediska, jeho obsluhou, uspořádáním, účelným využíváním, rozvržením a údržbou.

Předmět využívá zkušeností žáků z konkrétních pracovišť. Evokuje smysl pro svědomitou a pečlivou práci a hygienu a čistotu na pracovišti.

Žáci se postupně seznamují s výrobou jídel, s jejich přípravou a ošetřením základních druhů surovin a potravin určených k výrobě a expedici teplých a studených jídel a nápojů, výdejem pokrmů, jednoduchou obsluhou a základními úklidovými pracemi.

Charakteristika učiva

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku. Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Stravovací služby RVP. Velmi úzce navazuje na předmět Odborný výcvik, dále souvisí s předměty Stolničení a Potraviny a výživa.

Učivo je orientováno na výklad základních odborných termínů a souvislostí, na práci s učebnicí, odbornými časopisy a katalogy, DVD.

Zařízení závodů seznamuje zejména se zařízením výrobního střediska, jeho obsluhou, uspořádáním, účelným využíváním a údržbou jednotlivých druhů zařízení i strojů a vede ke zvládnutí jejich obsluhy při přípravě pokrmů a nápojů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- získal na základě svých znalostí, schopností a dovedností správnou míru sebevědomí, měl vhodnou míru sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku
- měl důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci
- samostatně se rozhodoval
- kontroloval a ovládal své jednání, jednal odpovědně a dokázal přijímat za svá rozhodnutí a jednání odpovědnost
- dovedl přiměřeně reagovat na výtky a neúspěchy ve své práci
- vážil si hodnot lidské práce, jednal hospodárně, neničil hodnoty, ale pečoval o ně, snažil se zanechat po sobě něco pozitivního pro blízké lidi a širší komunitu

- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti a byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat
- chápal postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- byl motivován k celoživotnímu vzdělávání
- byl schopen se vyjadřovat s ohledem na své zdravotní postižení, vysvětlit a zdůvodnit svůj názor, potřeby

Strategie výuky (pojetí výuky)

Ve výuce jsou používány následující metody:

Výklad, práce ve skupinách, samostatná práce, projektové techniky. Uvedené metody jsou doplněny audiovizuální didaktickou technikou, včetně práce na interaktivní tabuli. Žáci si během vyučovací hodiny zapisují poznámky do sešitu a používají učebnici Zařízení závodů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci budou hodnoceni na základě písemných testů (minimálně 4x za pololetí) a na základě zkoušení (minimálně 1x za pololetí).

Písemné testy- krátké písemné práce budou následovat po probraném tématu učiva. Při hodnocení se klade důraz na pochopení.

V celkovém hodnocení bude zohledněna úroveň vedení vlastních sešitů a aktivita při vyučování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- využívat v učení a vzdělávání zkušeností druhých lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Kompetence k řešení problémů:

- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problému
- přemýšlet o vzniku problémové situace a být motivováni k jejímu samostatnému řešení
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

c) Komunikativní kompetence:

- aktivně se zapojovat do rozhovoru a diskuse, reagovat na položenou otázku, jasně formulovat svůj názor, obhájit své stanovisko
- vést žáky k užívání odborných terminologií

d) Personální a sociální kompetence:

- posuzovat své skutečné fyzické a duševní možnosti v souvislosti s plněním budoucích pracovních úkolů a současně odhalovat důsledky svého chování a jednání
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

e) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- přizpůsobovat se k měnícím se pracovním podmínkám
- dokázat porovnat vlastní představu o pracovních, platových a jiných podmínkách s požadavky zaměstnavatelů

f) Digitální kompetence:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešení

problém použit

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (1. – 2.ročník) :

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;

Člověk a životní prostředí (1. – 2.ročník):

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru a v občanském životě;
- používání ekologických čistících prostředků, dodržování bezpečnostních předpisů
- likvidace odpadů
- hospodárné nakládání při práci se surovinami
- dodržování doby spotřeby u potravin

Člověk a svět práce – 2.ročník:

- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;

Člověk a digitální svět:

- ukládat informace tak, aby je šlo opětovně najít, použít, případně upravit; komunikovat pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírat vhodnou technologii

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- rozlišuje druhy stravování - zná rozdíly ve způsobu stravování - rozlišuje jednotlivá střediska - uvědomuje si funkci jednotlivých středisek - zná i ostatní prostory středisek - uplatňuje hygienu na pracovišti - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - zajisti první pomoc při úrazu druhé osoby	<u>Formy stravování</u> - druhy stravování <u>Druhy středisek</u> - střediska výroby - střediska odbytu - střediska ubytování - ostatní prostory - hygienická a sociální zařízení <u>Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence</u> - pracovní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení - první pomoc <u>Hygienické zásady</u> - hygienické předpisy - kritické body (HACCP) - prostředky pro úklid a sanitaci	

- uvede povinnosti pracovníka v případě pracovního úrazu - je seznámen s uplatněním kritických bodů v gastronomickém provozu např. HACCP - dodržuje hygienické předpisy stanovené pro práci v gastronomických provozech a v ubytovacích zařízeních - využívá prostředky k zajištění hygieny a sanitace, dodržuje sanitační řád - charakterizuje zařízení výrobních středisek - rozeznává jednotlivá zařízení - uvědomuje si funkci jednotlivých zařízení - uvede rozdíly mezi nádobím a náčiním - rozlišuje druhy materiálů u nádobí a náčiní - vyjmenuje nádobí a náčiní - popíše zařízení pro hygienu nádobí a náradí - uvede výhody a nevýhody jednotlivých zařízení - prokáže znalost BOZP - objasní důležitost univerzálního stroje v kuchyni - popíše univerzální stroj - popíše přípojné strojky - shrne výhody a nevýhody univerzálního stroje - prokáže znalost BOZP při práci na univerzálním stroji - vysvětlí rozdíl mezi jedno a víceúčelovými strojkami - popíše jednotlivé strojky - shrne výhody používání těchto strojků v kuchyni - aplikuje znalosti o BOZP při práci s těmito strojkami	<u>Zařízení výrobních středisek</u> - váhy - pracovní stoly - přepravní vozíky - nádobí pro výrobu pokrmů - náčiní pro výrobu pokrmů <u>Zařízení pro hygienu a nádobí</u> - zásobníkové a průtokové ohříváče vody - umývací stroj - dřezy <u>Stroje pro mechanické zpracování potravin</u> - univerzální stroj a přídavná zařízení - přípojný strojek na mletí masa - přípojný strojek na strouhání zeleniny, ovoce, mletí strouhanky - přípojný strojek na mák - přípojný strojek na mletí kávy - BOZP při práci s univerzálním strojem <u>Jedno a víceúčelové strojky</u> - ruční mixéry (ponorné) - ruční lis na citrusové plody - mlýnek na kávu - kráječ chleba - hnětací a mísící stroje - stroj na škrabání brambor a kořenové zeleniny - mlýnky masa - kutry - nářezové stroje <u>Zařízení pro tepelné zpracování pokrmů</u> - zdroje a druhy energií - sporáky - kotle - cukrářská pec - horkovzdušná pec - smažicí pánve - ponorné fritézy (smažice) - rošty, rožně - grily	
--	---	--

- rozlišuje jednotlivé zdroje a druhy energií, jejich výhody a nevýhody - popíše jednotlivé druhy zařízení pro tepelné zpracování pokrmů - prokáže znalost, co se na konkrétním zařízení zpracovává	- konvektomaty (horkovzdušná napařovací pec s vyvíječem páry)	
---	---	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		33
- popíše jednotlivá zařízení pro uchování pokrmů a nápojů za tepla - vysvětlí výhody a nevýhody jednotlivých zařízení - prokáže znalost BOZP při používání těchto zařízení - popíše vliv suchého a vlhkého tepla na potraviny - vysvětlí význam termosů a termoportů - popíše termosy a termoporty - popíše jednotlivé druhy chladicích zařízení - prokáže znalost hygieny provozu - zná teplotu jednotlivých chladicích zařízení - popíše jednotlivé druhy mrazicích zařízení - prokáže znalost hygieny provozu - zná teplotu jednotlivých mrazicích zařízení - rozlišuje jednotlivé druhy skladů - zná teplotu v jednotlivých skladech - popíše vybavení jednotlivých skladů - prokáže znalost hygieny a údržby ve skladech - uplatňuje znalosti o BOZP ve skladech - zná povinnost předcházení požárům	<u>Zařízení pro uchování pokrmů a nápojů za tepla</u> - hrncový pařák - ohřívací vany - vodní lázeň - výdejní ohřívací stoly a skříně - ohřívací stoličky - BOZP <u>Vliv tepla na pokrmy</u> - suché teplo - vlhké teplo - termosy, termoporty <u>Chladicí zařízení</u> - druhy chladicích zařízení - hygiena provozu chladicích zařízení - teplota chladicích zařízení <u>Mrazicí zařízení</u> - druhy mrazicích zařízení - hygiena provozu mrazicích zařízení - teplota mrazicích zařízení <u>Sklady</u> - druhy skladů - teplota ve skladech - vybavení skladů - údržba a hygiena skladů - BOZP ve skladech - požární ochrana a prevence	

- rozlišuje jednotlivé hasicí přístroje - popíše osvětlení na pracovišti - uvědomuje si význam osvětlení na pracovišti - prokáže znalost vzduchotechniky a klimatizace na pracovišti - popíše jednotlivé druhy podlah - prokáže znalost údržby podlah na pracovišti	<u>Zařízení provozoven</u> - osvětlení - vzduchotechnika, klimatizace - podlahy	
--	---	--

5.12. Rodinná výchova

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

RODINNÁ VÝCHOVA

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: **1 hodina**

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků: **1 – 0 – 0**

Obecné cíle

Obecným cílem rodinné výchovy je rozvíjet myšlení žáků. Napomáhá žákům orientovat se ve vývojových obdobích člověka, v otázkách sexuality i rodičovství. Rodinná výchova patří mezi podpůrné předměty, kde lze využívat dovedností a znalostí z biologie člověka.

Poznatky z rodinné výchovy se uplatňují především v praktickém životě.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje a rozvíjí jednotlivé části vzdělávání a je provázáno s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty – český jazyk a literatura, občanská a tělesná výchova, informatika.

V 1. ročníku:

- orientace v základních znalostech z biologie člověka
- uplatňování poznatků o výchově člověka k manželství a rodičovství
- orientace v právním postavení rodiny, sociální a ekonomické pomoci státu rodinám s dětmi

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti, byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání, dovedl přemýšlet o oblastech souvisejících s oborem vzdělání;
- měl důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- byl motivován k celoživotnímu vzdělávání;
- vážil si hodnot lidské práce, jednal hospodárně, neničil hodnoty, ale pečoval o ně;
- získal na základě svých znalostí, schopností a dovedností správnou míru sebevědomí, měl vhodnou míru odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Ve výuce se objevují klasické a aktivizující metody . Z klasických metod je to

především slovní výklad nového učiva a z aktivizujících metod samostatná práce žáků.

Žáci si vedou při výuce sešit, do kterého si zapisují poznámky z výuky. Při výuce používají žáci učebnice rodinné výchovy pro odborná učiliště.

Učitelé využívají metody frontálního výkladu, samostatné práce žáků, práce žáků u tabule a práce s textem. Do výuky je zaváděna i moderní technika, interaktivní tabule a různé druhy nosičů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy. Žáci budou hodnoceni z písemných testů, ústního zkoušení, samostatné práce a to min. 3x za pololetí.

Písemné testy se zařazují po skončení jednotlivých témat. Ústní zkoušení, samostatné práce a kontrola sešitů probíhá průběžně. Při celkovém hodnocení se přihlíží k porozumění daného tématu, k dovednostem žáka vyhledávat údaje odpovídající zadanému úkolu a volit správný postup práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- využívat v učení a vzdělávání zkušeností druhých lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Kompetence k řešení problémů:

- získávat vhodné informace potřebné pro řešení problému
- přemýšlet o vzniku problémové situace a být motivováni k jejímu samostatnému řešení
- ověřovat a zhodnotit správnost zvoleného postupu a výsledků

c) Komunikativní kompetence:

- aktivně se zapojovat do rozhovoru a diskuse, reagovat na položenou otázku, jasně formulovat svůj názor, obhájit své stanovisko
- vést žáky k užívání odborných terminologií

d) Personální a sociální kompetence:

- posuzovat své skutečné fyzické a duševní možnosti v souvislosti s plněním budoucích pracovních úkolů a současně odhalovat důsledky svého chování a jednání
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

e) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- přizpůsobovat se k měnícím se pracovním podmínkám
- dokázat porovnat vlastní představu o pracovních, platových a jiných podmínkách s požadavky zaměstnavatelů

f) Digitální kompetence:

- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- rozvoj osobnosti, míra sebeodpovědnosti
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů

Člověk a životní prostředí:

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru a v občanském životě
- používání ekologických čisticích prostředků, dodržování bezpečnostních předpisů
- likvidace odpadů
- hospodárné nakládání při práci se surovinami
- odpovědnost za své zdraví

Člověk a svět práce:

- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů,
- zodpovědnost za vlastní život

Člověk a digitální svět

- Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem, budovali svou digitální identitu a zajímali se o to, jak k ní přispívají ostatní; při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		32
- charakterizuje biologické a společenské rysy člověka - orientuje se v členění lidské kostry - vysvětlí podstatu příčně pruhovaného a hladkého svalstva - získává poznatky o cévách, srdci a krevních skupinách - orientuje se v horních a dolních cestách dýchacích - zná správnou skladbu potravy a uvede části trávicí soustavy - charakterizuje význam vylučování - využívá znalosti o lidské kůži - charakterizuje význam nervové soustavy	<u>Člověk – tvor biologický a společenský</u> - soustava kosterní - soustava svalová - soustava cévní a krevní - soustava dýchací - soustava trávicí - soustava vylučovací - soustava kožní - soustava řídící	

- orientuje se ve sluchovém, zrakovém, chuťovém, čichovém a hmatovém ústrojí - charakterizuje mužské a ženské pohlavní ústrojí - uplatňuje správné zásady v životním stylu - chápe nebezpečí látek poškozujících lidské zdraví, toxikománie a úrazů - orientuje se ve vývoji člověka před narozením, v období dětství, dospívání a dospělosti - získává poznatky o sexualitě, vztazích mezi mužem a ženou, antikoncepci a sexuálně přenosných nemocech a poruchách - poznává kritéria pro výběr životního partnera – vzhled, vlastnosti, věk, zaměstnání, výchozí rodina, zdravotní stav - charakterizuje základní funkce rodiny - rozlišuje dělbu práce jednotlivých členů v rodině - uplatňuje smysl pro dodržování zásad při řešení sporů - orientuje se v právním postavení rodiny (Ústava, Zákon o rodině) - získává aktuální poznatky o sociální a ekonomické pomoci státu rodinám s dětmi	- soustava smyslová - rozmnožování - zásady zdravého způsobu života - vývojová období člověka - výchova člověka k manželství a rodičovství - výběr životního partnera - funkce rodiny - dělba práce v rodině - konflikty a náročné situace v rodinném životě - právní postavení rodiny - sociální a ekonomická pomoc státu rodinám s dětmi	
---	--	--

5.13 Odborný výcvik

Škola:	Odborné učiliště, Praktická škola a Základní škola Příbram IV, příspěvková organizace
RVP:	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
ŠVP:	Kuchař
Forma vzdělávání:	denní
Délka vzdělávání:	3 roky
Poskytované vzdělávání:	střední vzdělání s výučním listem
Platnost osnovy:	1. 9. 2025

Učební osnova předmětu

ODBORNÝ VÝCVIK

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium:

57 hodin

Rozložení hodin předmětu do jednotlivých ročníků:

15 - 17,5 - 24,5

Obecné cíle

Cílem odborného výcviku je umožnit žákům seznámení s potravinami a jejich využitelnosti při zpracování, s požadavky na jejich jakost, skladování, k samostatné přípravě pokrmů. Vede k uplatňování zásad správné výživy a zdravého životního stylu. Žáci získají důležité znalosti a návyky v oblasti hygieny a bezpečnosti práce ve stravovacím provozu.

Uvědomují si, že odpovědná a poctivá práce je základem řádné přípravy na povolání. Naučí se správnou techniku při přípravě a expedici pokrmů. Naučí se správnému chování a vystupování na veřejnosti i v soukromí. Získají vědomosti v takovém rozsahu, aby byli po absolvování studia a v následné odborné praxi schopni řešit konkrétní a skutečné pracovní úkoly a problémy v reálném pracovním prostředí včetně komunikace s lidmi.

Charakteristika učiva

Učivo svým obsahem vychází ze vzdělávací oblasti Profilující obsahový okruh Chování pracujících ve službách a Stravovací služby RVP.

V 1. ročníku si žáci osvojí hygienické požadavky na provoz, základní dovednosti při předběžném zpracování potravin před tepelnou úpravou, základy technologie přípravy polévek, příloh a bezmasých pokrmů včetně jednoduchých salátů a moučníků.

Ve 2. ročníku si žáci rozšíří dovednosti při zpracování různých druhů mas.

Ve 3. ročníku je odborná příprava změřená na prohlubování dovedností při přípravě teplých pokrmů, výrobků studené kuchyně, složitých salátů, moučníků a nápojů. Tato příprava se uskutečňuje ve školní laboratorní kuchyni a na vybraných pracovištích se stravovacím provozem v oblasti regionu s cílem seznámit žáky se specifikou odpovědné práce a vytvořit vztah k zodpovědnosti za vlastní práci.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Absolvent byl veden tak, aby:

- měl důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- dokázal spolupracovat s jinými lidmi, s nimiž se bude navzájem respektovat a zvládne tolerovat jejich případné odlišnosti
- kontroloval a ovládal své jednání; jednal odpovědně a dokázal přijímat za svá rozhodnutí a jednání odpovědnost

- získal na základě svých znalostí, schopností a dovedností správnou míru sebevědomí
- dovedl získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a dovedl je využívat
- dovedl přiměřeně reagovat na výtky a neúspěchy ve své práci
- samostatně se rozhodoval, při řešení problémů (úkolů) využíval logické myšlení
- byl schopen využívat své znalosti a dovednosti; byl připraven je využívat ve svém budoucím povolání; dovedl přemýšlet o oblastech souvisejících s oborem vzdělání
- uměl kriticky vyhodnotit své vlastnosti a špatné zlepšoval.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Při výuce předmětu Odborný výcvik bude použit systém postupného přechodu od jednoduchých základních prací a operací ke složitějším výrobkům. Výuka bude probíhat v učebních skupinách s individuálním přístupem učitele odborného výcviku k jednotlivým žákům podle jejich schopností tak, aby dané téma zvládla v daném počtu hodin celá skupina.

Zajišťována bude v laboratorní kuchyni v prostorách školy, vybavené základním technickým zařízením podle požadavků učební osnovy. Cílem nebude zvládnutí daného tématu všemi žáky na výborné a velmi dobré úrovni, ale podle možností a schopností žáků tak, aby bylo možno v souladu s učební osnovou úspěšně pokračovat v tématu následujícím.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení žáků se zaměříme na dodržení doporučeného pracovního postupu a tím úspěšného zvládnutí daného tématu. Součástí hodnocení bude využívání odpovídajících pracovních nástrojů daným způsobem a následně podle stanovených kritérií stupeň zvládnutí – úroveň cílového výrobku. Hodnocení zaměříme na zvládnutí jednotlivých témat a zhotovení použitelného pokrmu. Při hodnocení jednotlivých témat i zhotovených pokrmů budou žákům konkrétně specifikovány klady a nedostatky jejich práce a odpovídající známkové hodnocení. Na smluvních pracovištích budou žáci hodnoceni při plnění jednodušších úkolů.

Hodnocení výsledků práce žáků na smluvním pracovišti je prováděno instruktorem a konzultováno pověřeným pracovníkem školy, který za odvedenou práci navrhuje stupeň klasifikace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení:

- stanovit si svou vlastní efektivní strategii učení
- využívat v učení a vzdělávání zkušenosti druhých lidí
- kriticky a vhodně hodnotit výsledky své činnosti

b) Kompetence k řešení problémů:

- pochopit jádro problému, pochopit zadání úkolu
- dovednost využívat informační technologie – vyhledávání receptur v normách i na internetu

c) Komunikativní kompetence:

- vhodně a přiměřeně formulovat své myšlenky, vhodně a přiměřeně se prezentovat
- dbát na kulturu projevu – na chování, vyjadřování, na zvukovou i grafickou stránku jazykového projevu

d) Personální a sociální kompetence:

- reálně si vymezit vlastní duševní a fyzické schopnosti
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

- získávat zpětnou vazbu na své vystupování

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- dodržovat zásady společenského chování

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a celoživotnímu vzdělávání
- orientovat se v možnostech dalšího zvyšování kvalifikace ve svém oboru

g) Matematické kompetence:

- ovládat a využívat matematické znalosti a dovednosti vztahující se ke zvolenému oboru - kalkulace a normování

h) Digitální kompetence:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešení problémů použít

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Člověk a životní prostředí:

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě

Člověk a svět práce:

- hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského studia, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků
- informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce
- práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí

Člověk a digitální svět

- získat potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání; ověřit jejich spolehlivost v jiných zdrojích; udržovat svá digitální zařízení zabezpečená, chránit data před zneužitím, rozpoznat a nahlásit nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí; při využívání digitálních služeb nejen

v online prostředí posuzovat jejich spolehlivost a postupovat vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		480
- jedná v souladu s bezpečnostními předpisy a zná jejich fungování v praxi - zná provoz kuchyně a povinnosti kuchaře - orientuje se ve způsobech předběžné úpravy potravin rostlinného původu - zná rozdíly mezi jednotlivými druhy tepelných úprav pokrmů - je seznámen se zařízením kuchyně - zná význam a rozdělení polévek - ovládá přípravu polévek, zavářek a vloček do polévek - pracuje s normami a recepturami - ovládá přípravu jednotlivých druhů příloh - zná technologické postupy přípravy bezmasých pokrmů - dodržuje zásady racionální výživy - umí připravit jednoduché pokrmy z	<u>Úvod</u> - seznámení žáků s organizací odborného výcviku, proškolení o BOZP, PO, hygienické předpisy - seznámení s provozem kuchyně, povinnosti kuchaře <u>Předběžná úprava potravin</u> - zelenina, ovoce, brambory <u>Základní tepelné přípravy pokrmů</u> - vaření, dušení, pečení, smažení, zadělávání, zapékání, gratinování, grilování - zařízení na opracování o zpracování potravin v kuchyňském provozu <u>Úprava polévek</u> - význam a rozdělení - hnědé polévky, bílé polévky, zavářky a vločky do polévky. - přesnídávkové, zdravotní a speciální polévky <u>Normování</u> <u>Přílohy</u> - přílohy z brambor, z mouky (knedlíky), těstovin, rýže, luštěnin, ze zeleniny <u>Bezmasé pokrmy</u> - pokrmy z brambor, z těstovin, z rýže a krup, ze zeleniny, z hub, ze sýrů a tvarohu, pokrmy z vajec - jednoduché saláty	

brambor, těstovin, rýže a zeleniny		
- zná technologické postupy sladkých pokrmů, jejich dohotovení a expedici	<u>Sladké bezmasé pokrmy</u> - kaše, nákypy, moučníky z litých těst, piškotová těsta, pokrmy z bramborového těsta, pudinky, náplně do těst	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		560
- seznámí se s povinnostmi kuchaře a jeho pomůckami, se způsobem jejich použití - jedná v souladu s bezpečnostními předpisy - ovládá způsoby první pomoci - zvládá náplň předmětu - seznámí se s významem provozního řádu (jednotlivých řádů v ubytovacím zařízení) - (rozlišuje rozdíly mezi danými řády) - zná předepsané informace a nařízení provozního řádu (v řádech) - zná použití jednotlivých druhů základů - volí vhodné způsoby zahušťování - rozlišuje a rozděluje druhy omáček - zná přípravu základních hnědých a bílých omáček - používá jednotlivé druhy masa včetně vnitřností při přípravě hotových pokrmů - ovládá předběžnou úpravu masa na jednotlivé části, jeho vykostění a rozdělení - zná rozdíly mezi jednotlivými druhy tepelných úprav a ovládá jejich použití - rozlišuje a rozděluje ryby	<u>Úvod</u> - seznámení s organizací odborného výcviku, proškolení o BOZP, PO a hygienické předpisy - nejčastější zdroje a příčiny pracovních úrazů - první pomoc při úrazu - seznámení s náplní předmětu <u>Podnikatelský záměr</u> - provozní řád - (domovní řád) <u>Základy</u> - druhy základů - způsoby zahušťování (bešamel) <u>Omáčky</u> - rozdělení omáček - hnědé a bílé - teplé a studené <u>Hovězí maso</u> - rozdělení hovězího masa - předběžná úprava - použití jednotlivých částí - úprava drobů - vaření, dušení, pečení - rozdělení a použití telecího masa <u>Ryby</u> - rozdělení ryb	

- ovládá předběžnou úpravu ryb (vykost'ování, stahování, porcování) - popíše rozdělení masa na jednotlivé části - vybere jednotlivé části masa při přípravě hotových pokrmů - ovládá úpravu drobů - rozlišuje a rozděluje drůbež - používá technologické postupy přípravy základních pokrmů z drůbeže(včetně pokrmů z drůbků) - zpracuje vhodné části masa na mletí a volí vázací prostředky - připravuje běžné pokrmy z mletého masa - zná charakteristiku uzeného masa a přípravu pokrmů - orientuje se v přípravě minutkových pokrmů - (orientuje se v přípravě minutkových pokrmů) - používá tepelnou přípravu minulek	- předběžná příprava ryb - úprava pokrmů z ryb <u>Vepřové maso</u> - rozdělení a použití jednotlivých částí - předběžná úprava - vaření, dušení, smažení, pečení - úprava drobů <u>Drůbež</u> - rozdělení drůbeže - předběžná úprava - příprava pokrmů z drůbežího masa a drůbků <u>Mleté maso</u> - vhodné druhy masa na mletí, vázací prostředky - příprava pokrmů z mletého masa <u>Uzené maso</u> - použití jednotlivých částí - příprava pokrmů - vaření <u>Jídla na objednávku</u> - minutky z hovězího masa - minutky z vepřového masa - minutky z drůbežího masa - minutky z mletého masa	
--	--	--

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod. dotace
Žák:		784
- jedná v souladu s bezpečnostními předpisy a uplatňuje je v praxi - ovládá technologické postupy běžných výrobků studené kuchyně a zvládá	<u>Úvod</u> - seznámení žáků s organizací odborného výcviku, proškolení o BOZP, PO, hygienické předpisy <u>Studená kuchyně</u> - význam a druhy výrobků , majonézy, jednoduché a složité saláty, aspiky,	

jejich přípravu - určí základní druhy předkrmů - připraví jednoduché studené výrobky z vajec, zeleniny a ovoce - vkusně upravuje suroviny na misky - připravuje běžné moučníky, nápoje - uplatňuje zásady přípravy základních náplní a polev - rozlišuje teplé a studené nápoje - připravuje teplé a studené nápoje - (procvičuje si získané vědomosti) - ověřuje a zdokonaluje si získané znalosti a praktické dovednosti	rosoly - obložené chlebíčky, chuťovky, kanapky - studené a teplé předkrmy - plněná a obložená vejce, zelenina a ovoce - masité a sýrové pěny - obložené misky <u>Moučníky</u> - základní rozdělení moučníků - druhy těst a jejich příprava - náplně, polevy (- nápoje – teplé a studené) <u>Nápoje</u> - charakteristika nápojů - teplé nápoje - studené nápoje <u>(Alternativní téma</u> - prohlubování a opakování látky - význam výrobků studené kuchyně - úprava majonéz, jednoduchých a složitých salátů, rosolu a aspiku - studené a teplé předkrmy - masité a sýrové pěny - obložené misky - obložené chlebíčky, chuťovky - plněná a obložená vejce, zelenina a ovoce) <u>Příprava na závěrečné zkoušky</u> - základní technologické úpravy - úprava polévek - základy - ryby - hovězí a vepřové maso - drůbež - mleté maso - vykonání praktické části závěrečných zkoušek	
---	---	--

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků v oblasti chování a prospěchu v jednotlivých předmětech probíhá na základě platné legislativy a kapitol školního řádu, které se věnují hodnocení chování a výsledků vzdělávání v průběhu klasifikačního období a na vysvědčení. Společné zásady a kritéria hodnocení včetně klasifikace jsou také uvedeny ve školním řádu.

Při hodnocení , průběžné i celkové klasifikace uplatňuje pedagogický pracovník (dále jen pedagog) přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při klasifikaci zohledňuje pedagog případné možnosti žáka a skutečnost , že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat. V hodnocení žáka se přihlíží k perspektivě jeho uplatnění ve zvoleném oboru .

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává pedagog zejména:

1. soustavným diagnostickým pozorováním žáka
2. soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
3. různými druhy zkoušek (písemné , ústní , grafické , praktické , pohybové)
4. kontrolními písemnými pracemi , závěrečnými pracemi , ročníkovými pracemi a praktickými zkouškami
5. analýzou výsledků činnosti žáka
6. konzultacemi s ostatními pedagogy a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických porad a zdravotnických služeb
7. rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Žák musí být z předmětu hodnocen minimálně na základě tří známek za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně.

Pedagog oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocené činnosti. Při ústním vyzkoušení oznámí pedagog žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, písemných prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

Termíny kontrolních písemných prací projedná pedagog s třídním učitelem , aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY

7.1. Materiální zajištění výuky

Vzdělávání podle ŠVP probíhá převážně v objektech školy, které tvoří komplex staveb v uzavřeném areálu. Komplex tvoří následující budovy:

- budova školy (učebny teoretického vyučování, jídelna)
- budovy dílen (učebny praktického vyučování, učebny praktické školy)
- tělocvična
- (garáže pro služební vozidla.)

Z výše uvedeného vyplývá, že škola zajišťuje vlastními silami veškeré technické zázemí pro komplexní vzdělávání žáků v daném oboru vzdělání.

7.1.1. Teoretické vyučování (budova školy a tělocvičny)

Budovy pro teoretické vyučování obsahují veškeré prostory potřebné k optimálnímu splnění pedagogických a hygienických požadavků pro vzdělávání žáků. V budovách jsou umístěny šatny, toalety, sprchy, učebny, tělocvična, posilovna, kotelná, sklady a archiv.

Učebny pro teoretické vyučování jsou umístěny v čtyřpodlažní budově školy. Veškeré učebny disponují obvyklým vybavením splňující hygienické požadavky (lavice, židle, tabule).

Kmenové učebny jsou vybaveny standardně a ve většině případů moderním výškově nastavitelným žakovským nábytkem, kromě standardního vybavení mají ve většině audiovizuální pomůcky (CD, DVD, (VHS přehrávače), dataprojektor, osobní počítač, interaktivní tabuli). Pro výuku jsou k dispozici 2 kmenové učebny.

Pro výuku předmětu Informační a komunikační technologie se využívá 1 odborné učebny, která je vybavena osobními počítači, periferními zařízeními a výukovými aplikačními programy pro 15 žáků a učitele.

Tělesná výchova se vyučuje v tělocvičně, jejíž součástí je (nářadovna) místnost s náradím vybavená v souladu s učivem uvedeným v učební osnově. Dále je k dispozici posilovna.

Odborné teoretické předměty oboru jsou kromě kmenových učeben vyučovány také v prostorách školních dílen.

7.1.2. Praktické vyučování

Od prvního ročníku probíhá praktická výuka na (specializovaných) smluvních pracovištích, která jsou zaměřena na jednotlivá témata učební osnovy pod vedením učitelů OV, kteří tato pracoviště odborně a pedagogicky zajišťují. Žáci se v (dílnách) laboratorní kuchyni i učebnách střídají. Tím je zajištěno optimální využití vybavení pracovišť a efektivita výuky.

Ve všech třech ročnících jsou pro odborný výcvik určena odloučená pracoviště v kuchyních školních jídelen. Pro rozšíření odborných znalostí a upevňování získaných dovedností jsou žáci v rámci odborného výcviku umisťováni na praxi i na další pracoviště v okrese Příbram (a Beroun). Podmínky jsou upraveny smlouvou mezi příslušnou firmou a školou. Úroveň přípravy, soulad s učební osnovou a vedení žáků se strany pověřených (pracovníků) instruktorů smluvních pracovišť jsou pravidelně sledovány pedagogickými pracovníky školy. (Na dílnách) V laboratorní kuchyni školy probíhá odborný výcvik se zaměřením na přípravu žáků k závěrečným zkouškám.

Pomůcky, nástroje, stroje i další vybavení potřebná pro výuku jsou na úrovni

odpovídající současným požadavkům. V rámci finančních možností jsou průběžně obměňovány a doplňovány.

7.2. Personální zajištění výuky

Výuku vyučovacích předmětů ŠVP realizují učitelé teoretického vyučování a učitelé odborného výcviku. U všech přijímaných učitelů se při nástupu do pracovního poměru do OU Příbram prověřuje plnění požadavků zákona o pedagogických pracovnících (ve znění pozdějších předpisů) - předpoklady pro výkon funkce pedagogického pracovníka, požadavky na výkon funkce pedagogického pracovníka (odborná kvalifikace).

Management školy se snaží uzavírat pracovní smlouvy či dohody pouze s osobami, které splňují veškeré výše zmíněné požadavky, ale ne vždy je to realizovatelné. V tomto případě se snaží motivovat příslušné pedagogické pracovníky k dalšímu vzdělávání a získání příslušné odborné kvalifikace pro výkon práce učitele (speciální) střední školy.

Nekvalifikované a částečně kvalifikované učitele metodicky a didakticky vedou pověřeni učitelé.

Personální zajištění výuky teoretického i praktického vyučování v daném školním roce je podrobně zpracováno ve „Výroční zprávě o činnosti školy“, která je veřejně dostupným dokumentem (např. na webových stránkách školy).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v daném školním roce probíhá na základě plánu DVPP, který zpracovává ředitelka školy ve spolupráci se zástupcem pro teoretické vyučování a zástupcem pro praktické vyučování. Plán dalšího vzdělávání je dostupný u ředitelky školy a výsledky jsou uvedeny ve „Výroční zprávě o činnosti školy“ za daný školní rok.

8. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Spolupráce se sociálními partnery na tvorbě a realizaci ŠVP probíhá ve dvou navzájem propojených etapách, založených na analýze požadavků trhu práce, absolventů a veřejnosti na profil absolventa.

Analýza požadavků na profil absolventa byla prováděna průběžně při tvorbě jednotlivých částí ŠVP příslušnými zainteresovanými stranami - především dialogem mezi učiteli školy, zaměstnavateli, členy Okresní hospodářské komory a absolventy oboru vzdělávání.

Hlavním zdrojem informací pro tvorbu profilu (pracovní uplatnění absolventa a jeho odborné kompetence) absolventa bylo vyhodnocení zkušeností učitelů odborných teoretických předmětů a učitelů odborného výcviku, kteří mají s praxí a požadavky trhu práce nejužší kontakt.

První etapa spolupráce se sociálními partnery probíhala tak, že škola klíčové partnery (největší zaměstnavatele na trhu v regionu, firmy, u nichž probíhá odborný výcvik) oslovila informačním dopisem o změnách kurikulárních dokumentů ve středním školství doplněným dotazníkovým šetřením na zjištění zájmu o spolupráci na tvorbě ŠVP. Především v oblasti pracovního uplatnění absolventa, odborných kompetencí, učivu a výsledků vzdělávání odborného výcviku a teoretických odborných předmětů.

Sociální partneři poděkovali za oslovení v oblasti možné spolupráce na tvorbě ŠVP a jeho realizaci, především však stručné seznámení s kurikulárními změnami ve středním školství. (Žádný z oslovených sociálních partnerů neměl zájem o aktivní spolupráci při tvorbě ŠVP.)

Někteří partneři projevili zájem o seznámení s pracovními verzemi částí ŠVP, které se týkají pracovního uplatnění absolventa, odborných kompetencí absolventa a učební osnovy předmětu odborný výcvik.

Druhá etapa spolupráce se sociálními partnery spočívá v realizaci ŠVP a je založena především na následujících formách:

- zajišťování výuky odborného výcviku na smluvních pracovištích u zaměstnavatelů provozujících činnosti v souladu s ŠVP
- spolupráce při konání závěrečných zkoušek
- organizování exkurzí, přednášek, školení
- zprostředkovávání moderních učebních pomůcek a technologií.

Konkrétní formy spolupráce s konkrétními sociálními partnery v daném školním roce jsou uváděny v stěžejních dokumentech školy - Organizace školního roku, Výroční zpráva o činnosti školy, které jsou k dispozici i na webových stránkách školy.